

Specialioji ataskaita

Europos strateginių investicijų fondas

Svariai prisidėjo sprendžiant investicijų atotrūkio problemą, tačiau tikslas į realiąją ekonomiką pritraukti 500 milijardų eurų iki 2022 m. pabaigos nebuvo visiškai pasiektas

EUROPOS
AUDITO
RŪMAI

Turinys

	Dalis
Santrauka	I–IX
Įvadas	01–15
ESIF koncepcija ir tikslai	01–09
Funkcijos ir atsakomybės sritys	10–13
Pagrindiniai duomenys apie ESIF	14–15
Audito apimtis ir metodas	16–23
Pastabos	24–84
ESIF sutelktos investicijos buvo pervertintos	24–38
Didinamojo poveikio metodikos koncepcijos trūkumai	28–32
Didinamojo poveikio metodikos taikymo trūkumai	33–38
ESIF parama buvo svarbi, tačiau jos papildomumas nebuvo pakankamai akivaizdus	39–55
ESIF rėmė investicijas ir finansiniu, ir kokybiniu požiūriu	40–43
Pagrindinis ESIF papildomumo matas buvo remiamų investicijų didelės rizikos profilis	44–49
ESIF sutelktų investicijų papildomumas nebuvo pakankamai akivaizdus	50–55
ESIF stebėseną atitiko pagrindinius reikalavimus, tačiau nebuvo išsami, o ataskaitos nebuvo tinkamai patikrintos	56–84
Komisija ir EIB grupė stebėjo ESIF finansinį įgyvendinimą pagal pagrindinius reikalavimus	57–60
Nors įgyvendinant ESIF iš esmės pasiektos nustatytos siektinos reikšmės, kai kurie svarbūs programos aspektai nebuvo stebimi	61–77
Sudėtingi ESIF duomenys ir ataskaitos nebuvo pakankamai patikrinti	78–84
Išvados ir rekomendacijos	85–93

Priedai

I priedas. ESIF produktai, kuriems taikoma ES garantija

II priedas. Vidaus ir išorės didinamojo poveikio koeficientai ir sutelktos investicijos, kaip pranešė EIB grupė (2022 m. pabaiga)

III priedas. ESIF veiklos rezultatų ir stebėsenos rodiklių sąrašas

IV priedas. ESIF paskirstymas tarp sektorių, kuriems taikomi ES politikos tikslai

V priedas. Bendros pagal MVĮL pasirašytos sumos pagal ES valstybes nares (2022 m. pabaiga)

VI priedas. Bendros pagal IIL pasirašytos sumos pagal ES valstybes nares (2022 m. pabaiga)

VII priedas. ESIF MVĮL remiamos investicijos į nuosavą kapitalą galutinių gavėjų lygmeniu (2022 m. pabaiga)

VIII priedas. ESIF remiamų paskolų pranašumai, palyginti su ne ESIF paskolomis

Santrumpos

Terminų žodynelis

Komisijos atsakymai

Chronologija

Audito grupė

Santrauka

I 2015 m. Europos Komisija ir Europos investicijų banko grupė įsteigė Europos strateginių investicijų fondą. Pagrindinis tikslas buvo panaikinti investicijų atotrūkį, susidariusį po 2007–2008 m. finansų krizės. Į programą įtrauktos įvairių rūšių skolos ir nuosavo kapitalo priemonės, kurioms turėjo būti skirta 26 milijardų eurų ES biudžeto garantija ir 7,5 milijardo eurų Europos investicijų banko išteklių. Parama investicijoms buvo teikiama dviejose srityse: viena buvo skirta infrastruktūrai ir inovacijoms, kita – mažosioms ir vidutinėms įmonėms.

II Mūsų ataskaitoje vertinama, ar įgyvendinant programą pasiekta tai, kas joje buvo žadėta. Tikrinome, ar buvo nustatytas ir taikomas patikimas metodas sutelktoms investicijoms apskaičiuoti, ar buvo pakankamai akivaizdus programos papildomumas ir ar buvo tinkamai stebimi ir pranešami programos veiklos rezultatai.

III Šio audito tikslas – sustiprinti ES biudžeto garantijų finansinio valdymo patikimumą, remiantis patirtimi, kurią įgijome nagrinėdami, kaip programa buvo įgyvendinama iki 2022 m. pabaigos, t. y. termino, iki kurio turėjo būti susitarta dėl pagal programą teikiamo finansavimo. Mūsų pastabomis ir rekomendacijomis gali būti remiamasi siekiant pagerinti bet kurios kitos ES programos, kurioje naudojama ES biudžeto garantija, įskaitant programą „InvestEU“, valdymą.

IV Apskritai, darome išvadą, kad Europos strateginių investicijų fondas svariai prisidėjo sprendžiant investicijų atotrūkio problemą. Tačiau programos tikslas realiojoje ekonomikoje sutelkti 500 milijardų eurų papildomų investicijų iki 2022 m. pabaigos nebuvo visiškai pasiektas. Apskaičiavome, kad 503 milijardų eurų suma, apie kurią pranešta siekiant šio tikslo, buvo pervertinta 131 milijardu eurų (arba 26 %). Šis pervertinimas susijęs su mūsų nustatytais didinamojo poveikio metodikos koncepcijos ir taikymo trūkumais. Visų pirma, didinamasis poveikis iš dalies buvo grindžiamas finansavimu, kuris nebuvo išmokėtas galutiniams gavėjams; be to, Europos strateginių investicijų fondui buvo neteisingai priskirtos pagal kitas ES priemones sutelktos investicijos.

V Sutelktų investicijų papildomumas nebuvo pakankamai akivaizdus, nors finansų tarpininkai, kurių teiravomės apie programą, iš esmės ją įvertino teigiamai. Programos papildomumas iš esmės buvo pagrįstas jos parama Europos investicijų banko „ypatingai veiklai“, t. y. didesnės rizikos projektams ir investicijoms, nei jis paprastai finansuotų. Be to, dėl atitinkamų duomenų trūkumo Komisija *ex post* nevertino, ar viešosiomis lėšomis iš tiesų buvo skatinamos papildomos investicijos.

VI Komisija stebėjo programos atidėjinius ir finansinius srautus ir tinkamai apie juos pranešė. Nors įgyvendinant programą iš esmės pasiekti nustatyti tikslai, trūko siektinų reikšmių kai kuriais svarbiais jos aspektais arba jos nebuvo stebimos. Tai pasakytina apie programos indėlį užimtumo ir tvaraus augimo srityse. Be to, į reglamentavimo sistemą nebuvo įtraukta jokių tvarumo vertinimo taisyklių. Paskelbtose Europos strateginių investicijų fondo ataskaitose ir vertinimuose nepateikta jokios informacijos apie daugiašales investicijas į nuosavą kapitalą, pavyzdžiui, apie galutiniams gavėjams ES nepriklausančiose šalyse skirto finansavimo dalį.

VII Kadangi tai nebuvo privaloma, nebuvo pateikta konkrečių ataskaitų apie pagal programą remiamų paskolų ar investicijų į nuosavą kapitalą galutiniams gavėjams suteiktą naudą. Europos investicijų banko grupė ir Komisija nerinko jokių duomenų apie naudos perdavimą. Dėl to negalėjome įvertinti, koku mastu šia nauda pasidalijo finansų tarpininkai ir galutiniai gavėjai.

VIII Taip pat nustatėme, kad programos duomenis Europos investicijų bankas saugojo suskaidytuose duomenų rinkiniuose. Tam tikra informacija apie galutinius gavėjus buvo neišsami arba neaiškiai pateikta duomenyse, kuriuos gavome atlikdami auditą. Komisija nepakankamai išnagrinėjo programos veiklos ataskaitas, o dalis ataskaitose pateiktos informacijos buvo pateikta suvestiniu lygmeniu arba nebuvo pagrįsta tinkamais patvirtinamaisiais įrodymais.

IX Dėl dabartinių ar būsimų programų, kurias įgyvendinant taikomos ES biudžeto garantijos, rekomenduojame Komisijai:

- didinti ataskaitų dėl Europos strateginių investicijų fondo skaidrumą;
- tobulinti metodiką, pagal kurią apskaičiuojamos ES garantijų sutelktos investicijos;
- parengti papildomumo *ex post* analizės metodiką;
- tobulinti ataskaitų dėl investicijų į nuosavą kapitalą už ES ribų teikimą;
- teikti ataskaitas dėl ES biudžeto garantijų teikiamos naudos perdavimo;
- pagerinti Europos strateginių investicijų fondo ataskaitų tikrinimą.

Įvadas

ESIF koncepcija ir tikslai

01 Europos strateginių investicijų fondą (ESIF) 2015 m. įsteigė Europos Komisija ir Europos investicijų banko grupė (EIB grupė), kurią sudaro [Europos investicijų bankas](#) (EIB) ir [Europos investicijų fondas](#) (EIF). ESIF buvo sukurtas siekiant panaikinti po 2007–2008 m. finansų krizės susidariusį investicijų atotrūkį, šalinti su viešosiomis ir privačiosiomis priemonėmis susijusį netikrumą ir skatinti konkurencingumą bei ekonomikos atsigavimą.

02 Laikotarpiu po krizės iki 2014 m. investicijų išlaidos ES iš viso sumažėjo maždaug 15 %, o, palyginti su 2007 m. buvusiu aukščiausiu lygiu, – 430 milijardų eurų¹. Tai buvo 2015 m. Komisijos pasiūlymo dėl ESIF reglamento pagrindas. ESIF buvo siekiama sudaryti palankesnes sąlygas finansuoti strategines investicijas įvairiose ES politikos srityse ir padidinti mažųjų įmonių galimybes gauti finansavimą. Atsižvelgdama į pastarųjų vaidmenį ES ekonomikoje, Komisija tikėjosi, kad jos bus „pagrindinės paramos gavėjos“².

03 ESIF teikė paramą dviem sritims (linijoms). Infrastruktūros ir inovacijų linija (IIL) buvo skirta skatinti investicijoms, pavyzdžiui, į startuolių infrastruktūros arba mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros projektus. MVĮ linija (MVĮL) buvo siekiama padidinti mažųjų ir vidutinių įmonių (MVĮ) galimybes gauti finansavimą.

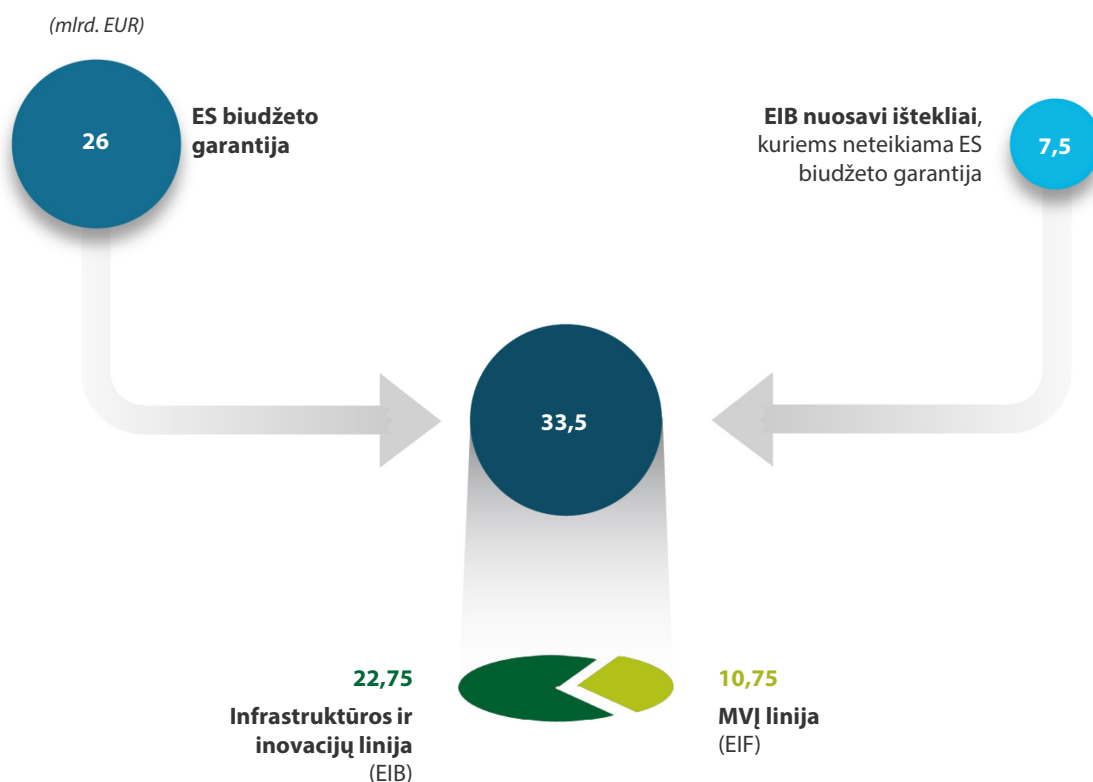
04 ESIF buvo įsteigtas kaip programa, kuri grindžiama ES biudžeto garantija ir EIB nuosavų išteklių suma. 2017 m. pratęsus ESIF galiojimą pradinės sumos buvo padidintos. Išsamesnė informacija pateikiama [1 diagramoje](#).

---

¹ Europos Komisija, *Why the EU needs an investment plan*, 2015 m. gruodžio 8 d.

² COM(2015) 10, Aiškinamasis memorandumas, p. 2.

1 diagrama. ESIF struktūra po 2017 m. pratęsimo ir išteklių perskirstymas 2020 m.

Šaltinis: Specialioji ataskaita 03/2019, p. 8; informacija atnaujinta pagal 2022 m. ESIF ataskaitoje pateiktus EIB duomenis.

05 ESIF parama buvo teikiama įvairių rūšių skolos ir nuosavo kapitalo priemonėms. EIB ir EIF ESIF finansavimą galutiniams gavėjams galėjo teikti tiesiogiai arba per finansų tarpininkus, pavyzdžiui, bankus arba nuosavo kapitalo fondus, pastarosios rūšies finansavimo operacija apibūdinama kaip atlikta „per tarpininkus“³. ESIF produktai galėjo būti naudojami finansuoti ir startuoliams, ir mokslinių tyrimų projektams, susijusiems su socialinėmis temomis ar dideliais infrastruktūros objektais (žr. *I priedą*). Suteikdama paskolų ir investicijų į nuosavą kapitalą garantijas, ES sumažino EIB grupės ir finansų tarpininkų kredito riziką. Pavyzdžiui, jei galutinis gavėjas neįvykdytų įsipareigojimų, dalis pasiskolintų arba investuotų lėšų būtų kompensuota pagal garantiją.

³ Aprašyta dokumento *EFSD Strategic Orientation – Review of January 2019* 1 priede.

06 ESIF reglamento 5 straipsnyje nustatytas papildomumo principas, pagal kurį ES garantija turėtų būti suteikiama projektams, kuriais sprendžiamos rinkos nepakankamumo arba neoptimalios investavimo aplinkos problemos ir kurių EIB ar EIF nebūtų galėję įvykdyti arba jų nebūtų buvę galima įvykdyti pagal esamas ES finansines priemones, arba to nebūtų buvę galima atlikti tokiu pat mastu be ESIF teikiamos paramos.

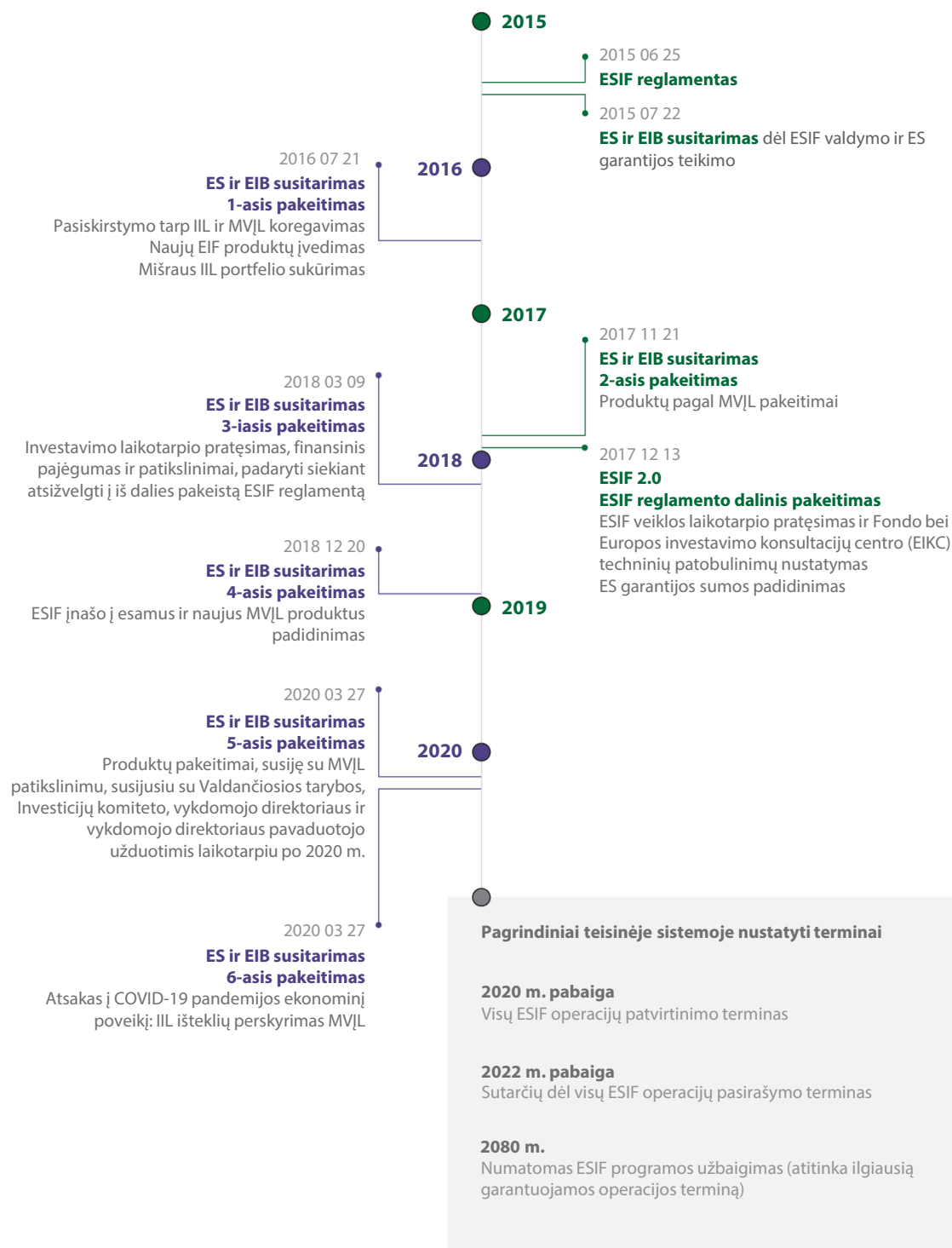
07 ESIF buvo reglamentuojamas ESIF reglamentu⁴ ir ESIF susitarimu (nepaskelbtas). **2 diagramoje** parodyta ESIF teisinė ir sutartinė sistema, įskaitant pagrindinius terminus.

---

⁴ Reglamentas (ES) 2015/1017.

2 diagrama. ESIF reglamentavimo sistema ir pagrindiniai terminai

Šaltinis: Audito Rūmai.

08 Pagrindinis kiekybiškai įvertinamas tikslas buvo nustatytas 2017 m. reglamente dėl ESIF veiklos laikotarpio pratęsimo, kuriame nurodytas lūkestis, kad iki 2020 m. pabaigos bus sutelkta bent 500 milijardų eurų papildomų investicijų į realiąją ekonomiką⁵. 2019 m. ESIF strateginės krypties dokumente patikslinta, kad tikslas realiojoje ekonomikoje sutelkti 500 milijardų eurų buvo siejamas su iki 2020 m. pabaigos patvirtintomis ir iki 2022 m. pabaigos pasirašytomis operacijomis⁶. Toks aiškinimas taip pat atspindėjo Komisijos ir EIB sudarytame ESIF susitarime. Kaip matyti **3 diagramoje**, ESIF bendras tikslas buvo padidinti pradines ES investicijas 15 kartų, kad būtų pasiektas bendras visų sutelktų investicijų tikslas. Taip sujungtas vidaus didinamojo poveikio koeficientas (3 kartai) ir išorės didinamojo poveikio koeficientas (5 kartai)⁷. Tikėtasi, kad dėl vidaus didinamojo poveikio 33,5 milijardo eurų suma pritrauks 100 milijardų eurų EIB ir EIF finansavimą. Dėl išorės didinamojo poveikio papildomu privačiuoju ir viešuoju finansavimu būtų galima sutelkti bendrą 500 milijardų eurų investicijų sumą. EIB grupės ataskaitos dėl faktinių investicijų, sutelktų iki 2022 m. pabaigos, pateiktos **II priede**.

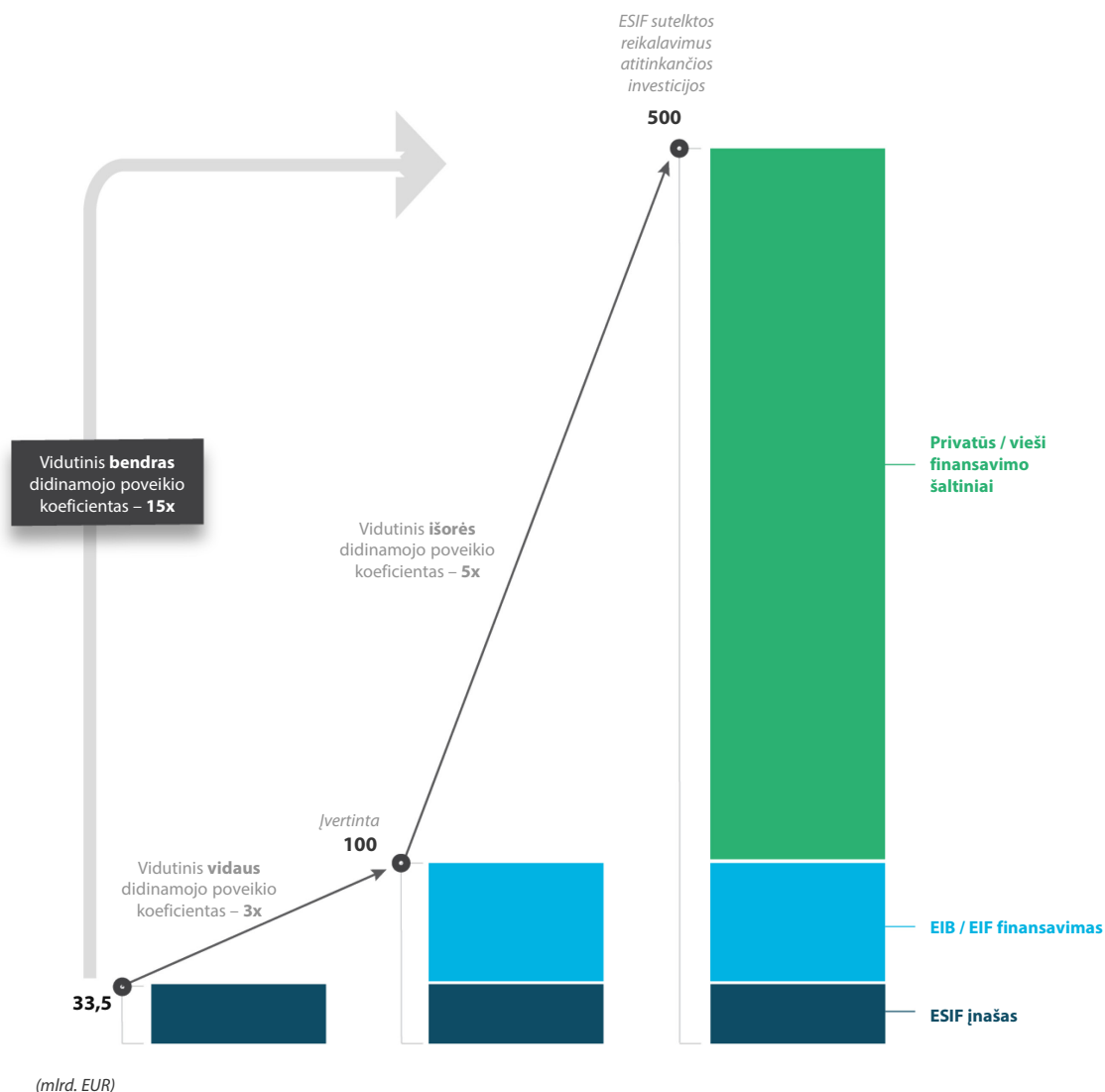
---

⁵ Reglamento (ES) 2017/2396 7 ir 20 konstatuojamosios dalys.

⁶ *EFSI Strategic Orientation – Review of January 2019*, p. 10.

⁷ EIB ESIF didinamojo poveikio metodika, p. 2–4, ir EIF ESIF didinamojo poveikio metodika, p. 2–5.

3 diagrama. Bendras ESIF didinamasis poveikis

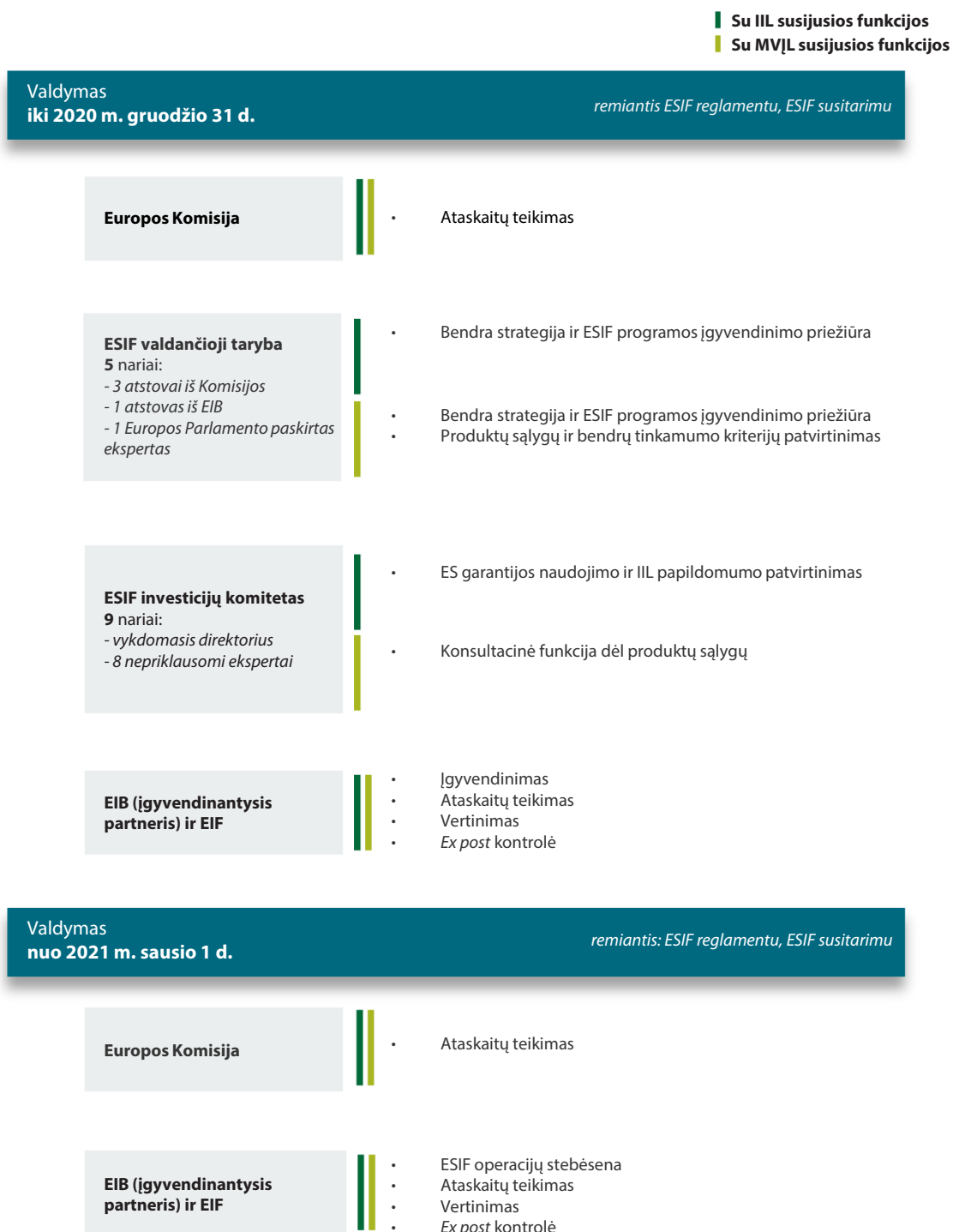
Šaltinis: Audito Rūmai, remiantis EIB ESIF didinamojo poveikio metodika, p. 3.

09 Atsižvelgiant į ESIF reglamentą, Komisijos ir EIB sudarytame ESIF susitarime nustatyti pagrindiniai veiklos rezultatų rodikliai (PVRR) ir pagrindiniai stebėsenos rodikliai (PSR), skirti ESIF veiklos rezultatams vertinti. Visi PVRR ir PSR pateikti [III priede](#). 2018 m. birželio mėn. Komisija pateikė pasiūlymą dėl naujo reglamento, kuriuo nustatoma [programa „InvestEU“](#), kuri keičia ESIF 2021–2027 m. laikotarpį.

Funkcijos ir atsakomybės sritys

10 4 diagramoje pateikiama informacija apie pagrindines įvairių ESIF valdyme dalyvaujančių subjektų funkcijas ir atsakomybės sritis.

4 diagrama. Pagrindinės funkcijos ir atsakomybės sritys įgyvendinant ESIF

Šaltinis: Audito Rūmai, remiantis ESIF reglamentu ir ESIF susitarimu.

11 Ekonomikos ir finansų reikalų generalinis direktoratas (ECFIN GD) buvo pagrindinis Komisijos padalinys, atsakingas už EIB grupės vykdomo ESIF įgyvendinimo valdymą ir stebėseną. Nors IIL tiesiogiai įgyvendino EIB, MVJL buvo valdoma EIF pagal EIB garantiją, kuriai ES suteikė priešpriešinę garantiją. EIB grupė taikė tas pačias taisykles, politiką ir procedūras (įskaitant kontrolės priemones ir stebėseną), kurias taiko savo rizikos operacijoms, taip pat ESIF susitarime nustatytus reikalavimus.

12 Įgyvendindamas IIL EIB naudojo skirtingus finansinius produktus (pavyzdžiui, paskolas įmonėms ir projektams finansuoti, nuosavo kapitalo ir rizikos pasidalijimo produktus) ir juos įvairių rūšių **galutiniams gavėjams** teikė tiesiogiai arba netiesiogiai per finansų tarpininkus. Už MVJL atsakingas EIF, bendradarbiaudamas su finansų tarpininkais, galutinius gavėjus (labai mažas, mažąsias ir vidutines įmones) rėmė netiesiogiai.

13 EIB grupė du kartus per metus ESIF veiklos ataskaitas teikė Komisijai, kasmet teikė ataskaitas Europos Parlamentui ir Tarybai, taip pat teikė ESIF poveikio vertinimus **2016 m., 2018 m. ir 2021 m.** 2018 ir 2022 m. Komisija taip pat įvertino ESIF paramos naudojimą. Komisijos teigimu⁸, veiklos stebėseną bus tęsiama iki lėšų pagal visas finansavimo ir investavimo operacijas, remiamas ES garantija, grąžinimo; kai kurios iš šių operacijų turėtų būti vykdomos iki 2080 m.

Pagrindiniai duomenys apie ESIF

14 Prie 2025 m. ES biudžeto projekto pridėtame darbiname dokumente Komisija nurodė, kad 2023 m. pabaigoje visos nesumokėtos ES garantijos, taikomos su EIB grupe pasirašytoms ESIF operacijoms, sudarė 23,6 milijardo eurų, palyginti su 24,6 milijardo eurų 2022 m. pabaigoje⁹. Kaip matyti **1 lentelėje**, nurodyta sutelktų investicijų suma 2022 m. pabaigoje sudarė 503 milijardus eurų, o pasirašytų operacijų suma – 88 milijardus eurų. Palyginti su 2022 m., 2023 m. iki 495 milijardų eurų sumažėjo nurodyta sutelktų investicijų suma, taip pat sumažėjo operacijų skaičius ir mastas. Taip atsitiko dėl to, kad buvo atšauktas sutartas finansavimas arba ESIF finansavimas, kuris buvo mažesnis už sumas, dėl kurių susitarta pasirašytose sutartyse.

---

⁸ SWD(2022) 443, ESIF 2.0 *ex post* vertinimas, p. 14.

⁹ 2025 m. Europos Sąjungos bendrojo biudžeto projektas. Darbinio dokumento XI dalis, p. 15 ir 18.

1 lentelė. Pasirašytos ESIF operacijos ir sutelktos investicijos (2022 m. pabaiga ir 2023 m. pabaiga)

ESIF linija	2022			2023		
	Operacijų skaičius	Pasirašyta suma (mlrd. EUR)	Sutelktos ESIF investicijos (mlrd. EUR)	Operacijų skaičius	Pasirašyta suma (mlrd. EUR)	Sutelktos ESIF investicijos (mlrd. EUR)
IIL	699	61	288	687	59	285
MVJL	832	27	215	821	26	210
Iš viso	1 531	88	503	1 508	85	495

Šaltinis: Audito Rūmai, remiantis ESIF veiklos ataskaitomis, 2022 m. pabaiga ir 2023 m. pabaiga.

15 Komisijos teigimu, 2022 m. pabaigoje ESIF parama buvo pasinaudoję 841 957 galutiniai gavėjai, palyginti su 910 003 galutiniais gavėjais 2023 m. pabaigoje. EIB grupė pranešė, kad bendras ESIF didinamojo poveikio koeficientas 2022 m. pabaigoje buvo lygus 16,08, o tai reiškia, kad kiekvienas 1 euro dydžio ESIF įnašas ir EIB nuosavi išteklių į ES ekonomiką turėtų pritraukti apie 16 eurų investicijų. 2023 m. pabaigoje bendras didinamojo poveikio koeficientas sudarė 16,13. Iki 2023 m. pabaigos reikalavimai mokėti pagal garantiją įgyvendinant ESIF sudarė 309,4 milijono eurų; iš jų EIB grupė iš įsipareigojimų nevykdančių gavėjų galėjo susigrąžinti 1,6 milijono eurų sumą.

Audito apimtis ir metodas

16 Šio audito tikslas – sustiprinti ES biudžeto garantijų finansinio valdymo patikimumą, remiantis patirtimi, kurią įgijome nagrinėdami, kaip programa buvo įgyvendinama iki 2022 m. pabaigos, t. y. termino, iki kurio turėjo būti susitarta dėl finansavimo. Mūsų pastabomis ir rekomendacijomis gali būti remiamasi siekiant pagerinti bet kurios kitos ES programos, kurioje naudojama ES biudžeto garantija, įskaitant programą „InvestEU“, valdymą.

17 Mūsų pagrindinis audito klausimas buvo, ar įgyvendinant ESIF pasiekta tai, kas buvo žadėta. Tikrinome, ar:

- o buvo nustatytas ir taikomas patikimas metodas sutelktoms investicijoms apskaičiuoti;
- o buvo pakankamai įrodytas ESIF papildomumas;
- o buvo tinkamai stebimi ir pranešti ESIF veiklos rezultatai.

18 Kadangi mūsų ankstesnėje specialiojoje ataskaitoje dėl ESIF¹⁰ buvo pateiktas nuodugnus EIB įgyvendinamų investicijų į infrastruktūros ir inovacijų liniją (IIL) vertinimas, atliekant šį auditą daugiau dėmesio skirta ESIF papildomumui, susijusiam su EIF įgyvendinamomis investicijomis į mažųjų ir vidutinių įmonių liniją (MVJL). Vis dėlto mūsų auditas apėmė ESIF operacijas abiejose paramos investicijoms srityse laikotarpiu nuo 2015 m. iki 2022 m. pabaigos, kai reikėjo pasiekti su pasirašytomis operacijomis susijusį 500 milijardų eurų ESIF sutelktų investicijų tikslą. Taip pat apžvelgėme atitinkamus 2023 m. pabaigos ESIF finansinius ir veiklos duomenis. Mūsų pagrindiniai vertinimo kriterijai buvo grindžiami taikytiniais teisės aktais, ESIF susitarimu ir ESIF valdančiosios tarybos sprendimais.

---

¹⁰ Specialioji ataskaita 03/2019.

19 Remdamiesi EIB grupės duomenų rinkiniais, ESIF veiklos ataskaitomis ir išsamiais 20 ESIF operacijų dokumentais, analizavome, ar ataskaitose nurodytų sutelktų investicijų ir didinamojo poveikio verčių skaičiavimai buvo teisingi. Imtį sudarė 10 didžiausių ir 10 mažiausių įvairių IIL ir MVJL produktų bendrų didinamojo poveikio verčių, t. y. 8 operacijos pagal IIL ir 12 operacijų pagal MVJL. Be to, išnagrinėjome EIB grupės duomenų rinkinius, susijusius su investicijomis, sutelktomis vykdant visas 1 531 ESIF operacijas, kurios buvo pasirašytos iki 2022 m. pabaigos, ir tų metų veiklos ataskaitas. Taip pat konsultavomės su išorės ekspertu dėl ESIF didinamojo poveikio metodikos.

20 Išsiuntėme išsamius audito klausimynus 31 finansų tarpininkui (iš 13 šalių) iš 728 finansų tarpininkų, dalyvaujančių MVJL, kad įvertintume: i) ESIF produktų tinkamumą rinkos poreikiams; ii) tinkamumo ir investavimo kriterijus (papildomumą ir ESIF remiamos veiklos didesnės rizikos profilį); iii) ESIF naudą galutiniams gavėjams ir iv) galimą alternatyvų finansavimą. Mūsų imtis nebuvo statistiškai reprezentatyvi, tačiau sudaryta taip, kad būtų pateikta iliustratyvių skirtingų populiacijos ypatumų pavyzdžių. Sudarydami imtį naudojome kriterijų derinį, daugiausia dėmesio skirdami reikšmingumui, MVJL produktų įvairovei ir geografiniam pasiskirstymui. Atsakymo lygis buvo 100 %. Taip pat surengėme interviu su 11 finansų tarpininkų atstovais, kad išsamiau aptartume jų rašytines pastabas ir surinktume papildomų paaiškinimų.

21 Be to, išnagrinėjome 15 skolos sandorių ir 6 nuosavo kapitalo sandorių imtį, siekdami patikrinti, kaip finansų tarpininkai atrinko ir valdė savo operacijas, t. y. kaip jie taikė su EIF sutartus tinkamumo kriterijus galutiniams gavėjams. Šiuos sandorius atrinkome pagal atitinkamų sumų reikšmingumą.

22 Analizavome 2022 m. pabaigoje Komisijai pateiktose EIB grupės ESIF veiklos ataskaitose (jos buvo techninio pobūdžio ir todėl nepaskelbtos) duomenų tikslumą. Be to, peržiūrėjome paskelbtas ESIF ataskaitas ir vertinimus, kuriuos parengė EIB grupė ir Komisija, taip pat septynių EIB grupės stebėsenos vizitų į šešias valstybes nares dokumentus. Taip pat tikrinome neatitikimus ir duomenų nuoseklumą su ESIF susijusiuose duomenų rinkiniuose, kuriuos gavome iš EIB grupės.

23 Pirmiau nurodytas audito procedūras papildėme rašytiniais paaiškinimais ir susitikimais su Komisija (Biudžeto generaliniu direktoratu (BUDG GD) ir ECFIN GD), EIB, EIF ir ESIF programos vertintoju. Audito metu nebuvo vertinamos bendros ESIF išlaidos ir pajamos, pavyzdžiui, fondų valdytojams sumokėti mokesčiai ar investicijų į nuosavą kapitalą finansiniai rezultatai.

Pastabos

ESIF sutelktos investicijos buvo pervertintos

24 Vertinome, ar ESIF sutelktos investicijos buvo nuosekliai apskaičiuojamos visiems programos finansiniams produktams, laikantis ESIF didinamojo poveikio metodikos, ESIF susitarimo ir [ES finansinio reglamento](#). Taip pat vertinome pačios didinamojo poveikio metodikos tinkamumą.

25 Komisijos ir EIB grupės ESIF susitarime ESIF valdančiajai tarybai pavesta parengti papildomų investicijų į realiąją ekonomiką sutelkimo apskaičiavimo metodiką, kad būtų pasiektas 500 milijardų eurų tikslas. Šis tikslas, pagrįstas pasirašytais sutartimis, turėjo būti pasiektas iki 2022 m. pabaigos (žr. [08](#) dalį). Komisija ir EIB grupė kartu parengė metodiką; ją vėliau patvirtino ESIF valdančioji taryba. 3 PVRR „Reikalavimus atitinkančios ESIF sutelktos investicijos“ buvo vienintelis veiklos rezultatų rodiklis, kurio siektina reikšmė nustatyta visam ESIF (žr. [III priedą](#)).

26 2018 m. liepos mėn. įsigaliojusio [Finansinio reglamento](#) 2 straipsnio 45 dalyje didinamasis poveikis apibrėžtas kaip tinkamų galutinių gavėjų investicijos, padalytos iš ES įnašo sumos. ESIF didinamojo poveikio apskaičiavimo metodikoje¹¹ smulkiau nurodoma, kad apskaičiuojant ESIF sutelktas investicijas turėtų būti atsižvelgiama tik į ESIF paramos skyrimo reikalavimus atitinkančias investicijas ir kad ši metodika turėtų būti nuosekliai taikoma IIL ir MVJL atžvilgiu. Metodika taip pat turėtų būti suderinta su ESIF susitarime nustatytais taisyklėmis.

27 Atsižvelgdami į kitose šio ataskaitos skirsnio dalyse mūsų pateiktas pastabas, vertiname, kad nurodyta iki 2022 m. pabaigos ESIF sutelkta 503 milijardų eurų investicijų suma iš viso padidinta 131 milijardu eurų, kaip parodyta [2 lentelėje](#).

---

¹¹ EIB ESIF didinamojo poveikio metodika ir EIF ESIF didinamojo poveikio metodika.

2 lentelė. ESIF sutelktų investicijų pervertinimas ir nepakankamas įvertinimas (2022 m. pabaiga)

Pervertinimo arba nepakankamo įvertinimo priežastis	Pervertinimas (+) arba nepakankamas įvertinimas (-) (mlrd. EUR)
Didinamojo poveikio metodikos koncepcijos trūkumai	
ESIF parama nepasiekė galutinių gavėjų	+ 77,4
Neteisingas kitų ES priemonių priskyrimas ESIF	+ 46,1
Didinamojo poveikio metodikos taikymo trūkumai	
Netinkamai atsižvelgta į dalinius EIB finansavimo atšaukimus	+ 7,4
Netinkamai atsižvelgta į projektų užbaigimą iki 2022 m. pabaigos	- 2,2
Nesuderintos ataskaitų teikimo galutinės datos	+ 2,0
Iš viso	+ 130,7

Šaltinis: Audito Rūmai.

Didinamojo poveikio metodikos koncepcijos trūkumai

Į sutelktų investicijų skaičiavimus įtraukta ESIF parama, kuri nepasiekė galutinių gavėjų

28 Įvertinta 503 milijardų eurų sutelktų investicijų suma, apie kurią pranešta 2022 m. pabaigoje, buvo apskaičiuota naudojant ir finansavimą, kuris pasiekė galutinius gavėjus, ir finansavimą, kurį EIB grupė įsipareigojo skirti bankams ir nuosavo kapitalo fondams. Taigi bendra suma, kuri nurodyta kaip sutelkta, apėmė tiek faktines, tiek numatomas būsimas investicijas, iš kurių kai kurios dar nebuvo pasiekusios realiosios ekonomikos, nes jos nebuvo įsipareigotos arba įvykdytos tinkamų galutinių gavėjų. Tačiau ES biudžeto dokumentuose Komisija jas nurodė kaip „galutinių gavėjų investicijas“¹².

¹² 2024 m. Europos Sąjungos bendrojo biudžeto projektas. Darbinio dokumento XI dalis, p. 15; 2025 m. Europos Sąjungos bendrojo biudžeto projektas. Darbinio dokumento XI dalis, p. 16.

29 Remiantis 2022 m. ESIF veiklos ataskaita, finansų tarpininkai MVĮL galutiniams gavėjams dar nebuvo išmokėję 7,8 milijardo eurų finansavimo, ir nurodyta, kad šią sumą „dar reikia investuoti“. Beveik visa ši suma (99 %) buvo susijusi su MVĮL nuosavo kapitalo produktais. Remdamasi didinamojo poveikio metodika, šiai neišmokėtai 7,8 milijardo eurų sumai EIB grupė apskaičiavo ir pateikė **77,4 milijardo eurų** sutelktų investicijų įvertį. 2023 m. pabaigoje atitinkama suma buvo 77,1 milijardo eurų.

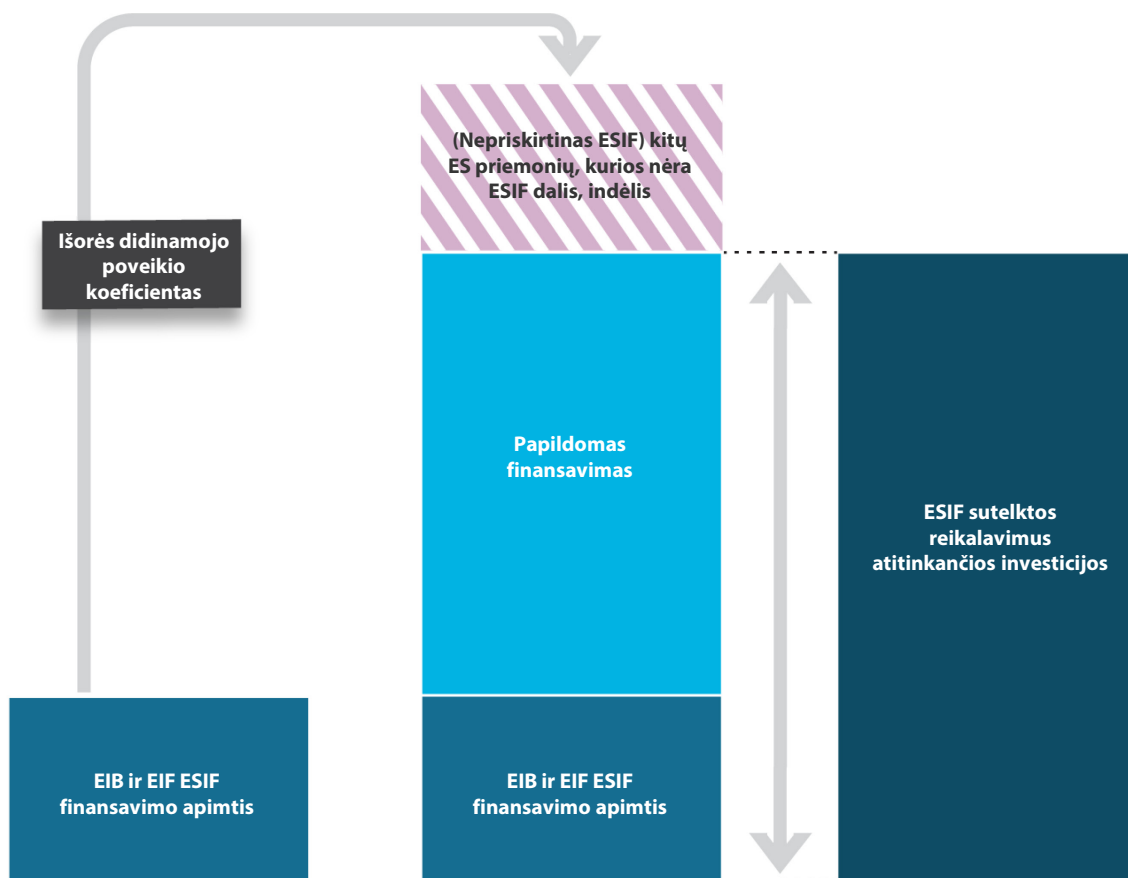
ESIF neteisingai priskirtos pagal kitas ES priemones sutelktos investicijos

30 Didinamojo poveikio metodikoje nustatyta, kad visų IIL operacijų ir MVĮL „ESIF sudėtinio produkto“ operacijų atveju visos sumos, sutelktos pagal kitas ES finansines priemones (naudojamas kartu su ESIF), neturėtų būti įtraukiamos į ESIF reikalavimus atitinkančias investicijas¹³. Tai pavaizduota **5 diagramoje**.

---

¹³ EIB ESIF didinamojo poveikio metodika, p. 5, ir EIF ESIF didinamojo poveikio metodika, p. 20.

5 diagrama. ESIF remiamas finansavimas ir ESIF reikalavimų neatitinkantis finansavimas, remiamas kitomis ES priemonėmis

Šaltinis: Audito Rūmai, remiantis EIB ESIF didinamojo poveikio metodika ir EIF ESIF didinamojo poveikio metodika.

31 Priešingai šiam principui, pagal MVJL didinamojo poveikio metodiką, sutelktas investicijas, kuriomis prisidedama prie 500 milijardų eurų tikslo, buvo galima apskaičiuoti remiantis kiekvienai iš toliau išvardytų programų tenkančia bendra suma: Įmonių konkurencingumo ir MVJ programos (COSME) paskolų garantijų priemonė, ES finansavimo novatoriams iniciatyva („InnovFin“), ES užimtumo ir socialinių inovacijų programa (EaSI) ir ES kultūros ir kūrybos sektorių garantijų priemonė (KKS). Tai neatitiko ESIF susitarimo, kuriame nustatyta, kad ESIF parama gali tik papildyti kiekvieną iš šių programų (neviršijant konkrečių viršutinių ribų). 2022 m. spalio mėn. ESIF *ex post* vertinimo ataskaitoje¹⁴ taip pat nurodytos šios programos ir padaryta išvada, kad ne visos investicijos, kurios nurodytos kaip sutelktos ESIF, buvo susijusios su ESIF.

¹⁴ Study supporting the ex-post Evaluation of the European Fund for Strategic Investments, 2022 m. spalio mėn., p. 5.

32 Teikiant ESIF veiklos ataskaitos 2022 m. pabaigos duomenis padaryta prielaida, kad dėl 5,3 milijardo eurų ES garantijų sutelkta 127,7 milijardo eurų ESIF remiamų investicijų, taip prisidedant prie nurodytos 503 milijardų eurų bendros sumos. Atsižvelgiant į tai, kad MVĮL garantija, taikoma atsižvelgiant į ESIF susitarimo viršutines ribas, sudarė tik 3,4 milijardo eurų, ESIF sutelktos investicijos, priskirtos pagal tarptautiniu mastu pripažintą *pro rata* principą¹⁵, turėjo siekti 81,6 milijardo eurų. Todėl apskaičiavome, kad nurodytos iki 2022 m. pabaigos ESIF MVĮL sutelktos investicijos buvo pervertintos **46,1 milijardo eurų** suma, kaip parodyta **3 lentelėje**.

3 lentelė. 46,1 milijardo eurų pervertinimo apskaičiavimas

Aprašymas		Suma*
1.	Nurodytos ESIF sutelktos investicijos MVĮL skolos portfelyje	127,7 mlrd. EUR
2.	Kaip sutelkianti investicijas nurodyta ES garantijos suma	5,3 mlrd. EUR
3.	Panaudota ES garantija, pritaikius viršutines ribas	3,4 mlrd. EUR
4.	Panaudotos ES garantijos ir praneštos garantijos sumos santykis (3. / 2.)	63,9 %
5.	Sutelktos investicijos pagal <i>pro rata</i> principą (1. x 4.)	81,6 mlrd. EUR
6.	Pervertinta sutelktų investicijų suma (1. – 5.)	46,1 mlrd. EUR

* Galutinės vertės suapvalintos dešimtųjų tikslumu, tačiau, siekiant tikslumo, skaičiavimai atlikti naudojant nesuapvalintas sumas.

Šaltinis: Audito Rūmai, remiantis 2022 m. ESIF veiklos ataskaita ir ESIF susitarimu.

¹⁵ EBPO (2023 m.), „Private finance mobilised by official development finance interventions“, *OECD Development Perspectives*, Nr. 29, OECD Publishing, Paris, p. 4, <https://doi.org/10.1787/c5fb4a6c-en>.

Didinamojo poveikio metodikos taikymo trūkumai

Nebuvo tinkamai atsižvelgta į dalinius EIB finansavimo atšaukimus arba finansavimo sumas, patvirtintas užbaigiant projektą

33 Pagal didinamojo poveikio metodiką reikalaujama, kad ESIF sutelktos investicijos būtų įvertintos, kai EIB direktorių valdyba patvirtina finansavimą, ir peržiūrimos, investicinių fondų atveju, kai pasirašomos finansavimo sutartys. Didinamojo poveikio metodikoje taip pat numatyta, kad tuo atveju, kai iš dalies atšaukiamas patvirtintas ESIF remiamas finansavimas, sutelktos investicijos turėtų būti peržiūretos, kai toks atšaukimas įsigalioja. Galutinė bet kuriam konkrečiam projektui ESIF sutelktų investicijų vertė turėtų būti grindžiama galutinėje projekto užbaigimo ataskaitoje apskaičiuotomis sumomis.

34 Nustatėme, kad įgyvendinant 97 IIL operacijas, kuriomis prisidedama prie sutelktų investicijų, apie kurias pranešta 2022 m. pabaigoje, iki 2022 m. pabaigos buvo atšaukta apie 3 milijardai eurų EIB finansavimo. Tačiau EIB susijusių sutelktų investicijų sumų neperžiūrėjo, nors to reikalaujama pagal didinamojo poveikio metodiką. Be to, ši praktika prieštarauja tokiems atvejais taikomam apdairumo principui¹⁶.

35 Atsižvelgdami į šių 97 IIL operacijų, kurias EIB pateikė 2024 m. lapkričio mėn., būklę, apskaičiavome, kad 2022 m. pabaigos ataskaitose ESIF sutelktos investicijos buvo **pervertintos 7,4 milijardo eurų** suma.

- 66 operacijų, kurios buvo iš dalies atšauktos, atveju EIB vis dar nebuvo patikslinęs duomenų apie sutelktų investicijų sumas. Darant prielaidą, kad investicijos ir finansavimas laikantis apdairaus požiūrio proporcingai sumažėtų, nurodytos ESIF sutelktos investicijos turėjo būti 8,3 milijardo eurų mažesnės.
- 30 operacijų atveju projekto užbaigimo ataskaita buvo užbaigta iki 2024 m. lapkričio mėn. Remiantis EIB skaičiavimais, nurodytos sutelktos investicijos turėjo būti apie 0,9 milijardo eurų didesnės.
- Vienos operacijos atveju EIB patvirtino, kad po dalinio atšaukimo sutelktų investicijų suma nepasikeitė.

---

¹⁶ [Konceptualieji finansinės atskaitomybės pagrindai](#), Tarptautinių apskaitos standartų valdyba, 2018 m. kovo mėn., 2.16 punktas, p. A27.

36 Taip pat nustatėme, kad iki 2022 m. pabaigos EIB savo duomenų bazėje nepatiksline ESIF sutelktų investicijų dėl 44 IIL operacijų, dėl kurių buvo užbaigta projekto užbaigimo ataskaitos procedūra. Šių operacijų atveju sutelktų investicijų suma, apie kurią pranešta 2022 m. pabaigoje, buvo **nepagrįstai sumažinta 2,2 milijardo eurų** suma, palyginti su suma, kurią EIB apskaičiavo šių projektų užbaigimo metu (išskyrus aštuonis atvejus, kurie jau įtraukti į **35** dalies antrą įtrauką).

Veiklos ataskaitų galutinės datos nebuvo suderintos viso ESIF mastu

37 Nustatėme, kad skiriasi MVJL ir IIL taikomi metodai, susiję su ESIF veiklos ataskaitoms taikoma galutine data. Pagal ESIF susitarimą, metinę MVJL veiklos ataskaitą EIF turėjo parengti gruodžio 31 d. data, naudodamasis naujausiais turimais duomenimis. EIF šią ataskaitą turėjo pateikti EIB iki kitų metų kovo 31 d. Nustatėme, kad, nepaisant ESIF susitarimo reikalavimo, MVJL duomenims, susijusiems su paskolų garantijomis, EIF kaip galutinę datą taikė rugsėjo 30 d. IIL atveju EIB teisingai taikė gruodžio 31 d. galutinę datą. Ataskaitose nebuvo pateikta jokių išlygų dėl galutinių datų skirtumų, taip pat nebuvo jokio dokumentais patvirtinto sprendimo, kuriuo būtų galima pagrįsti, kodėl taikomas metodas skiriasi. MVJL ir IIL sumos veiklos ataskaitoje buvo konsoliduotos ir pateiktos kaip parodančios gruodžio 31 d. padėtį.

38 Šis metodas lėmė, kad iki 2022 m. pabaigos sutelktos investicijos buvo pervertintos dar **2 milijardų eurų** suma, nes EIF neatsižvelgė į faktines 24 MVJL skolos portfelį, uždarytų 2022 m. ketvirtąjį ketvirtį, vertes. Šiais atvejais apie sutelktas investicijas pranešta naudojant ankstesnius (ir didesnius) įverčius. Faktinės šių portfelių vertės buvo žinomos iki 2022 m. pabaigos. EIF paaiškino, kad ketvirtojo ketvirčio paskolų duomenų kokybė buvo patikrinta tik kitų metų kovo antroje pusėje, todėl 2022 m. pabaigos ataskaitose jie nebuvo naudojami. Tik 2023 m. birželio mėn. paskelbtoje veiklos ataskaitoje buvo pateikti pakoreguoti 2022 m. ketvirtąjį ketvirtį uždaryti portfelių duomenys.

ESIF parama buvo svarbi, tačiau jos papildomumas nebuvo pakankamai akivaizdus

39 Šiame skirsnyje pristatome, ar buvo tinkamai įvertintas ESIF papildomumas (žr. 06 dalį). Šiuo tikslu tikrinome ESIF finansavimo poveikį investicijų lygiui, ar siektinos reikšmės ir rodikliai, kuriais matuojamas papildomumas, buvo pakankami ir ar buvo įrodymų, kad viešosios lėšos iš tikrųjų paskatino papildomas investicijas. Dėl investicijų atotrūkio, nustatyto prieš pradėdant įgyvendinti ESIF programą, reikėjo sutelkti papildomas investicijas, kurioms remti buvo įsteigtas ESIF. Taip pat buvo siekiama, kad šiomis investicijomis būtų išvengta išstūmimo efekto padidėjus viešajam finansavimui ir dėl to sumažėjus finansavimui iš privačiojo sektoriaus rinkos¹⁷.

ESIF rėmė investicijas ir finansiniu, ir kokybiniu požiūriu

40 Pagal ESIF programą buvo remiamas daugelio įvairių veiklos rūšių finansavimas – nuo mikrofinansavimo iki didelių investicijų į infrastruktūrą. EIB ir EIF savo interneto svetainėse paskelbė informaciją apie kai kuriuos ESIF remiamus projektus¹⁸.

41 Audito metu atsakymus į mūsų audito klausimynus gavome iš 19 finansų tarpininkų, dirbančių MVĮL skolos srityje. Jie suteikė ESIF lėšomis remiamų skolos produktų už bendrą 1,9 milijardo eurų sumą. EIF apskaičiavo, kad iki 2022 m. pabaigos šiais produktais iš viso sutelkta 30,6 milijardo eurų investicijų. Iš viso 53 % finansų tarpininkų teigė, kad ESIF suteikė jiems galimybę finansuoti projektus, kurie kitu atveju būtų buvę netinkami finansuoti.

42 Atsakymus į mūsų audito klausimynus taip pat gavome iš 12 finansų tarpininkų, teikiančių MVĮL nuosavo kapitalo produktus už bendrą investuotą 700 milijonų eurų sumą. EIF apskaičiavo, kad taip iš viso buvo sutelkta 5 milijardai eurų investicijų. Atsakymuose buvo teigiamai įvertintas ESIF papildomumas. Iš viso 75 % finansų tarpininkų išreiškė nuomonę, kad dėl ESIF įnašo jie galėjo pasiūlyti didesnę investicijų į nuosavą kapitalą apimtį. Be to, 92 % manė, kad dėl EIF skatinamojo poveikio pritraukta papildomų investuotojų į nuosavą kapitalą.

¹⁷ Reglamento (ES) 2015/1017 5 straipsnis.

¹⁸ EIB, *EFIS and its legacy*; EIF, *EFIS all case studies*.

43 Visuose pirmiau pateiktuose atsakymuose paminėti keli teigiami aspektai, kuriuos paskatino ESIF MVĮL, pavyzdžiui, didesnė investicijų apimtis, skatinamasis poveikis pritraukiant papildomų investuotojų ir galimybė padidinti individualias investicijas, stebėti investicijų į investuojamus subjektus veiksmingumą ir didinti nuosavo kapitalo fondų įvairinimą. Be to, nuosavo kapitalo finansiniai tarpininkai beveik vienbalsiai palankiai vertino ESIF partnerystę su EIF, nes ji jiems suteikė daugiau veiklos pajėgumų ir žinių perdavimo galimybių.

Pagrindinis ESIF papildomumo matas buvo remiamų investicijų didelės rizikos profilis

44 Pagrindiniai ESIF remiamų operacijų papildomumo elementai (žr. [06](#) dalį) buvo šie¹⁹:

- paprastai jos turi didesnės rizikos profilį nei investicijų, finansuojamų įprastomis EIB operacijomis, portfelis;
- jomis sprendžiamos rinkos nepakankamumo arba neoptimalios investavimo aplinkos problemos;
- jos apima subordinaciją finansavimo susitarimuose;
- jomis remiami tarpvalstybinio pobūdžio projektai;
- jomis remiami ES tikslai įvairiuose sektoriuose, pavyzdžiui, mokslinių tyrimų ir inovacijų, energetikos, transporto, informacijos ir ryšių, aplinkos, žmogiškojo kapitalo, kultūros ir sveikatos²⁰.

45 Pagal 2015 m. ESIF reglamentą, laikoma, kad operacijomis užtikrinamas papildomumas, jei jų kredito rizikos lygis atitinka EIB ypatingą veiklą (žr. [1 langelį](#)).

---

¹⁹ Reglamento (ES) 2015/1017 5 straipsnis.

²⁰ Reglamento (ES) 2015/1017 9 straipsnio 2 dalis.

1 langelis

EIB ypatinga veikla ir ESIF

Pagal EIB statutą ir vidaus gaires²¹, EIB „ypatinga veikla“ apibrėžiama taip:

- skolų operacijos, kai rizikos profilis yra D- arba mažesnis (t. y. kai tikėtinas nuostolis yra didesnis nei 2 %);
- visos nuosavo kapitalo ir nuosavo kapitalo tipo operacijos (pavyzdžiui, dalyvavimas infrastruktūros ir kitokios rūšies fonduose, rizikos kapitalo veikla, nuosavo kapitalo operacijos ir kitos lygiaverčio rizikos profilio operacijos).

Buvo laikoma, kad visos EIF operacijos pagal MVĮL yra lygiaverčio rizikos profilio kaip EIB ypatinga veikla.

46 Tame pačiame reglamente nustatyta, kad ESIF parama taip pat gali būti skiriama mažesnės rizikos profilio sandoriams, kurie neatitinka ypatingos veiklos kriterijų, jeigu galima aiškiai įrodyti didelę pridėtinę vertę. Remiantis 2022 m. pabaigos veiklos ataskaita, ypatinga veikla sudarė 91 % ESIF pasirašytų paskolų sutarčių dėl infrastruktūros arba inovacijų projektų.

47 Pagal 2017 m. gruodžio mėn. ESIF 2.0 reglamentą²², „papildomumą aiškiai rodo“ ypatingos veiklos kriterijų tenkinimas, tačiau tai nėra vienintelis požymis. Šiuo reglamentu nustatytos kelios naujos orientacinės investicijų ypatybės, kad jomis būtų galima geriau spręsti rinkos nepakankamumo arba neoptimalios investavimo aplinkos problemas. Šios savybės apėmė, pavyzdžiui, subordinaciją (priskyrimą žemesnei pozicijai kitų investuotojų atžvilgiu, o tai reiškia, kad, palyginti su kitais investuotojais, prisiimama didesnė rizika), tarpvalstybines ypatybes arba „specifinės rizikos“ poziciją. Pastaroji susijusi su mažiau išsivysčiusiais regionais ir pereinamojo laikotarpio regionais arba projektais, pasižyminčiais rizika, kuri susijusi su inovacijomis, visų pirma nepatvirtintomis technologijomis, skirtomis augimui, tvarumui ar našumui didinti. Tačiau ESIF 2.0 nenustatyta jokių siektinų reikšmių ar rodiklių, pagal kuriuos būtų galima įvertinti ESIF operacijų, kurios turėjo aiškius papildomumo požymius, dalį.

²¹ ESIF valdančioji taryba, *ESFI Key Performance and Key Monitoring Indicators Methodology*, p. 6.

²² Reglamentas (ES) 2017/2396.

48 Į veiklos ataskaitas ir EIB grupės ESIF duomenų rinkinius nebuvo įtraukta informacija apie ESIF skolos operacijų subordinuotąją poziciją 2022 m. pabaigoje. EIB grupė taip pat nepranešė apie tarpvalstybinių ESIF operacijų dalį, todėl negalėjome įvertinti šio papildomumo aspekto masto visame ESIF portfelyje.

49 Mūsų atlikta ESIF lėšų paskirstymo specifinės rizikos sektoriams, aprašytiems ESIF reglamento 5 straipsnyje (žr. [IV priedą](#)), analizė parodė, kad didžiausia investicijų dalis (34 %) buvo skirta „moksliniams tyrimams, technologinei plėtrai ir inovacijoms“. Tačiau mažiau išsivysčiusiuose arba pereinamojo laikotarpio regionuose buvo panaudota tik 0,6 % ESIF finansavimo. 2018 m. ESIF vertinimo ataskaitoje teigiama, kad „ESIF operacijos vykdomos sektoriuose, kuriuose yra didelių rinkos nepakankamumo problemų ir nepakankamai investuojama. Tačiau atvejų tyrimai, kurių imtasi atliekant šį vertinimą, rodo, kad ne visomis operacijomis, vykdomomis sektoriuose, kuriuose yra rinkos nepakankamumo problemų, iš tikrųjų jos sprendžiamos, nes kai kurie šių sektorių projektai gauna finansavimą rinkoje.“ Taip pat pažymėjome, kad PVRR ir PSR nauda vertinant ESIF papildomumą buvo ribota (išsamesnė informacija pateikta [III priede](#)).

ESIF sutelktų investicijų papildomumas nebuvo pakankamai akivaizdus

50 ESIF reglamento 5 straipsnyje pateiktoje papildomumo apibrėžtyje pripažintas skirtumas tarp situacijos, kai investicijos apskritai negalėjo būti vykdomos be ESIF, ir situacijos, kai investicijos negalėjo būti vykdomos tokiu pačiu mastu. Abiem atvejais buvo laikoma, kad yra tenkinami ESIF paramos skyrimo reikalavimai. [2 langelyje](#) pateikti du hipotetiniai scenarijai, kai vertinama, jog papildomumo principo yra laikomasi, tačiau ESIF sutelktų investicijų suma būtų skirtinga.

2 langelis

Papildomo finansavimo, kuris visas ar iš dalies sutelktas ESIF, pavyzdžiai

Pagal ESIF suteikiama garantija 15 000 eurų vertės reikalavimus atitinkančiam investiciniam projektui, kuris be ESIF paramos apskritai nebūtų vykdomas.

Pagal ESIF suteikiama garantija 15 000 eurų vertės reikalavimus atitinkančiam investiciniam projektui, kuris be ESIF paramos būtų vykdomas, bet mažesniu mastu (10 000 eurų).

Šiais dviem atvejais papildomo finansavimo lygis skiriasi: 15 000 eurų – pirmuoju atveju ir 5 000 eurų – antruoju atveju.

51 Didinamojo poveikio metodikoje joks skirtumas tarp investicijų, kurios visiškai ar iš dalies sutelktos ESIF, nepripažįstamas. Pagal metodiką abiem [2 langelyje](#) pateiktais atvejais laikoma, kad visos 15 000 eurų dydžio projekto išlaidos yra sutelktos dėl ESIF. Komisijos nuomone, taip yra todėl, kad nei ESIF reglamente, nei ESIF didinamojo poveikio metodikoje nėra iš dalies sutelktų investicijų sąvokos.

52 EIB didinamojo poveikio metodikoje teigiama, kad tikslas yra nustatyti „investicijas, sutelktas vykdant ESIF operacijas“, tačiau toliau nurodoma, kad „sunku įrodyti ESIF, kaip intervencinės politikos priemonės investicijų atotrūkiui Europoje mažinti, priežastinį ryšį ir jo negalima galutinai patvirtinti“²³. Mūsų nuomone, vertinant ESIF veiklos rezultatus šį priežastinį ryšį tarp ESIF paramos ir papildomų sutelktų investicijų nustatyti yra svarbu. Be tokio priežastinio ryšio arba *ex post* papildomumo analizės beveik neįmanoma įvertinti, koku mastu viešosios lėšos iš tiesų paskatino papildomas investicijas.

53 Komisija nustatė dviejų etapų ESIF investicijų papildomumo tikrinimo metodą. Pirma, ESIF investicijų komitetui buvo pavesta kokybiškai įvertinti, ar ESIF iš tiesų skatino papildomas investicijas pagal IIL. EIB savo 2021 m. [vertinimo ataskaitoje](#) nurodė, kad „operacijos, kuriomis siūlomi MVJL produktai, kuriuos patvirtino ESIF valdančioji taryba ir vykdomasis direktorius (po konsultacijų su ESIF investicijų komitetu), laikomos atitinkančiomis papildomumo kriterijus, nes jomis suteiktas papildomas finansavimas tose srityse, kurios laikomos patiriančiomis rinkos nepakankamumą. ESIF investicijų komitetas neatliko jokio papildomo atskiro MVJL operacijų papildomumo vertinimo.“ Antra, Komisija apsvarstė galimybę atlikti *ex post* statistinę analizę, kad įvertintų, ar tarp ESIF remiamo finansavimo ir sutelktų papildomų investicijų yra priežastinis ryšys.

54 Abiejuose 2018 m. paskelbtuose ESIF vertinimuose²⁴ rekomenduota patikslinti papildomumo apibrėžtį. Juose taip pat išreikšta pozicija, kad buvo taikomas ribotas vertinimo metodas, pagrįstas pačių subjektų ataskaitomis, tačiau siekiant įvertinti ESIF išstūmimo efektą būtų pageidautina taikyti griežtesnį metodą ir atitinkamus duomenis. Iki 2024 m. pabaigos Komisija tokios analizės nebuvo atlikusi. Be to, ESIF vertinimo ataskaitose nebuvo vertinamas programos priežastinis ryšys.

---

²³ EIB ESIF didinamojo poveikio metodika, p. 1–2.

²⁴ EIB, *Evaluation of the European Fund for Strategic Investments*, 2018 m. birželio mėn.; ICF, *Independent Evaluation of the EFSI Regulation, Final Report*, 2018 m. birželio mėn.

55 Nebuvo atlikta ESIF finansavimo ir papildomų investicijų priežastinio ryšio analizė. Komisijos teigimu, nebuvo tinkamų ir savalaikių duomenų, kuriais, atliekant ESIF *ex post* vertinimą, būtų galima pagrįsti išsamų priešingos padėties tyrimą, nes šie duomenys turėjo būti pateikti gerokai vėliau nei ESIF galutinė data, kad būtų galima įvykdyti investicijas ir atsiskaityti fondų valdytojams.

ESIF stebėseną atitiko pagrindinius reikalavimus, tačiau nebuvo išsamūs, o ataskaitos nebuvo tinkamai patikrintos

56 Siekdami įvertinti ESIF stebėsenos ir ataskaitų teikimo tinkamumą, peržiūrėjome ESIF stebėsenos rodiklių aktualumą ir išsamumą, taip pat Komisijos analizę ir skelbiamą informaciją apie reikalingas lėšas, kurios atidėtos, kad būtų galima įvykdyti galimus reikalavimus mokėti pagal garantiją, t. y. apie atidėjinių sudarymą. Taip pat išnagrinėjome EIB grupės ir Komisijos vykdomą konkrečių ESIF operacijų stebėseną, susijusią su teisinių ir sutartinių reikalavimų laikymusi. Be to, tikrinome duomenų, pateiktų ESIF ataskaitose ir duomenų rinkiniuose, kurie naudojami šioms ataskaitoms skirtai informacijai gauti, patikimumą.

Komisija ir EIB grupė stebėjo ESIF finansinį įgyvendinimą pagal pagrindinius reikalavimus

Komisija tinkamai stebėjo ESIF atidėjinius ir ESIF finansinius srautus

57 Pagal [Finansinio reglamento](#) 41 straipsnio 5 dalį, Komisija prie ES biudžeto projekto turėtų pridėti darbinį dokumentą, kuriame būtų nurodyta kiekvienos biudžeto garantijos faktinė atidėjinių norma. Komisija kartą per metus vertino bendrą atidėjinių fonde turimų ESIF atidėjinių tinkamumą²⁵. Audito Rūmai šią teikiamą informaciją tikrina atlikdami teisės aktais nustatytą ES metinių finansinių ataskaitų auditą²⁶.

---

²⁵ 2025 m. Europos Sąjungos bendrojo biudžeto projektas. Darbinio dokumento XI dalis, p. 4 ir 5.

²⁶ 2022 m. metinė ataskaita, 2 skyrius, 2.63–2.64 dalys ir 2.3 rekomendacija.

58 ECFIN GD taip pat surengė metinius stebėsenos vizitus EIB grupėje²⁷ ir ESIF remiamų operacijų *ex post* patikras. Mūsų atlikta Komisijos pateiktų dokumentų analizė patvirtino, kad buvo vykdoma reguliari gaunamų ir netenkamų pinigų srautų stebėseną ESIF finansinėse ataskaitose ir kad sąskaitų išrašai buvo sutikrinti su ESIF finansinėmis ataskaitomis. Šis darbas dokumentuotas per 2019–2023 m. metinius stebėsenos vizitus EIB grupėje, be kita ko, tikrinant pagal ESIF pareikalautų garantijų imtį.

EIB grupės stebėsenos veikla buvo vykdoma pagal ESIF susitarimą

59 ESIF susitarimo 25 straipsnio 1 dalyje reikalaujama, kad EIB grupė atliktų ESIF remiamų operacijų *ex post* patikras pagal savo politiką ir procedūras, įskaitant, kai tinkama, patikras vietoje. Laikantis EIB grupės vidaus procedūrų, buvo atliktos ESIF pagal IIL remiamų skolos ir nuosavo kapitalo operacijų patikros vietoje. Kalbant apie MVĮL, buvo sistemingai atliekamos skolos operacijų patikros vietoje. To nebuvo nuosavo kapitalo produktų atveju – mūsų audito laikotarpiu EIF surengė tik du stebėsenos vizitus, kurie įvyko 2022 m.

60 Išanalizavome dvi EIB atliktas IIL operacijų *ex post* patikras (vieną skolos ir kitą nuosavo kapitalo produktų patikrą) ir penkias EIF *ex post* patikras, atliktas vietoje MVĮL operacijų atveju (visos susijusios su skolos produktais). Atrinkome konkrečius atvejus, kad užtikrintume operacijų ir šalių įvairovę. Analizavome informaciją, kurią EIB grupė surinko vykdydama minėtą kontrolės veiklą, ir nustatėme, kad EIB ir EIF vykdoma stebėseną atitiko jų vidaus taisyklės ir procedūras.

Nors įgyvendinant ESIF iš esmės pasiektos nustatytos siektinos reikšmės, kai kurie svarbūs programos aspektai nebuvo stebimi

61 Manome, kad rodikliai turėtų apimti tikslų aprašymą, kas jais matuojama. Visi rodikliai turėtų atitikti RACER kriterijus (būti aktualūs, pripažinti, patikimi, paprastai stebimi ir tvarūs), būti nedviprasmiški ir lengvai aiškinami. ESIF susitarime nustatyti PVRR ir PSR, skirti ESIF veiklos rezultatams įvertinti.

---

²⁷ Europos Komisija, 2022 m. metinė veiklos ataskaita, p. 65–66.

ESIF iš esmės atitiko geografines ir sektorių ribas ir pasiekė klimato politikos tikslą

62 ESIF reglamente ir ESIF susitarime nebuvo numatytas išankstinis ESIF paramos paskirstymas pagal šalis ar sektorius. Tačiau ESIF stebėsenos rodikliai (1 PSR ir 2 PSR) apėmė šiuos aspektus (žr. [III priedą](#)).

63 2019 m. Valdančiosios tarybos priimtame [ESIF strateginės krypties dokumente](#) nustatyta orientacinė 45 % IIL geografinės koncentracijos riba ESIF investavimo laikotarpio pabaigoje (2022 m. gruodžio mėn.), t. y. bet kuriose trijose valstybėse narėse pasirašytų operacijų dalis nuo visų pasirašytų operacijų pagal vertę. MVJL atveju buvo reikalaujama, kad EIF būtų skirtas visoms ES valstybėms narėms ir būtų užtikrinta pakankama geografinė diversifikacija. [V priede](#) parodyta MVJL parama pagal ES valstybes nares, remiantis 2022 m. pabaigos ataskaitomis.

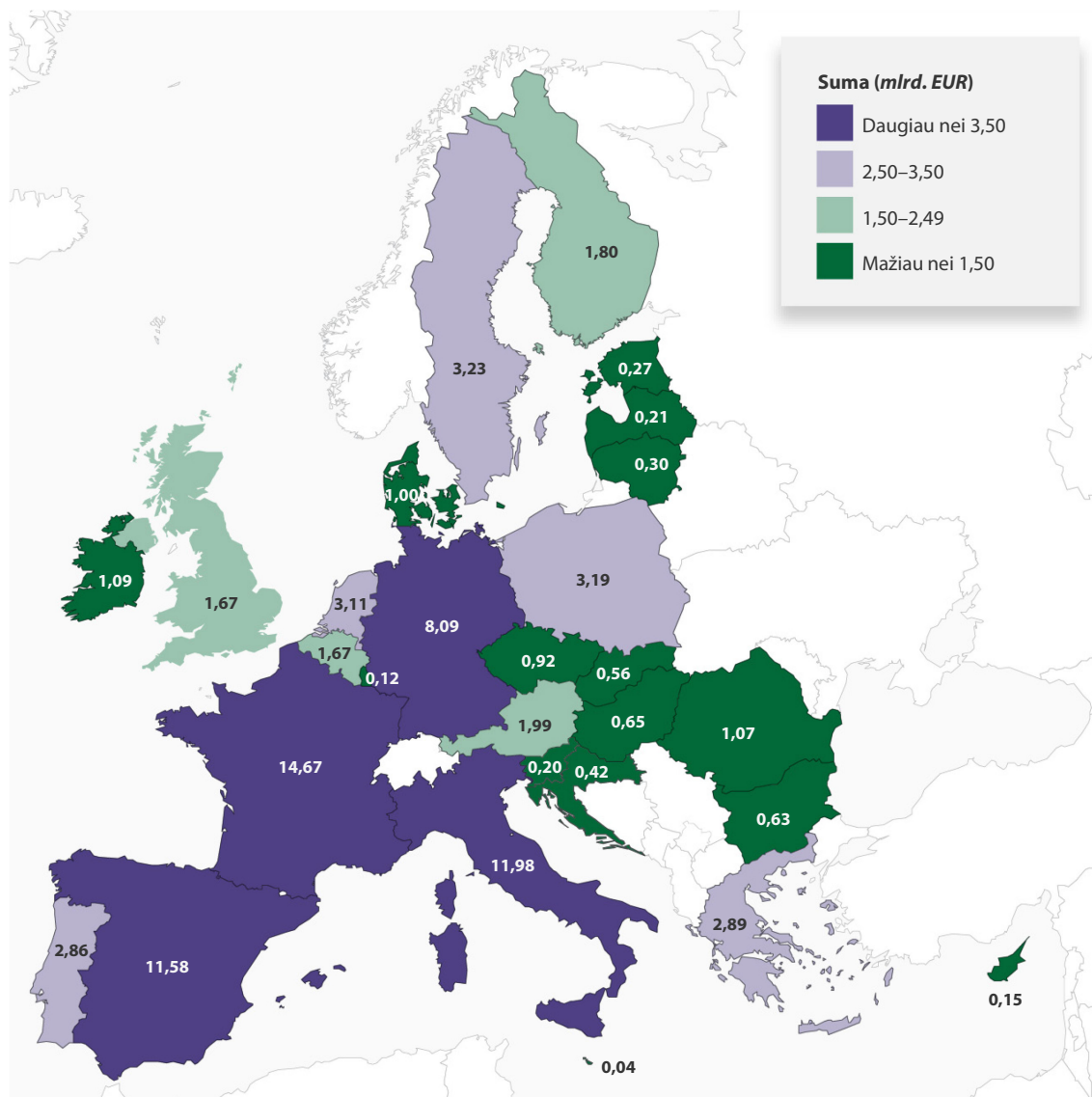
64 ESIF finansavimas iš tiesų pasiekė visas ES valstybes nares. Tačiau trims didžiausią IIL paramą gaunančioms šalims – Ispanijai, Prancūzijai ir Italijai – iš viso skirta 30 milijardų eurų ESIF paramos, o tai sudarė 49 % visų iki 2022 m. pabaigos pasirašytų IIL operacijų vertės (žr. [VI priedą](#)). Komisijos teigimu, ši paramos koncentracija trijose šalyse, kuri yra 4 procentiniais punktais didesnė už orientacinę ribą, susidarė dėl į rinką orientuoto ESIF pobūdžio, t. y. jis buvo įgyvendinamas šalims nenustačius kvotų²⁸.

65 [6 diagramoje](#) parodyta ESIF parama (iš viso pagal IIL ir MVJL) pagal ES valstybes nares, remiantis 2022 m. pabaigos ataskaitomis.

---

²⁸ Komisija ir EIB, Atsakymas į Audito Rūmų audito 5 rekomendaciją: gerinti ESIF remiamų investicijų geografinį paplitimą, 2019 m.

6 diagrama. Bendros ESIF pasirašytos sumos pagal ES valstybes nares (2022 m. pabaiga)

Šaltinis: Audito Rūmai, remiantis j ESIF veiklos ataskaitą įtrauktais duomenimis (2022 m. pabaiga).

66 Kalbant apie sektorių aprėptį, IIL atveju Valdančioji taryba nustatė orientacinę 30 % koncentracijos ribą investavimo laikotarpiu pabaigoje²⁹. Ši riba taikoma pasirašytoms paskoloms ir investicijų sumoms bet kuriame iš ESIF reglamento 9 straipsnio 2 dalyje apibrėžtų sektorių. MVĮL atveju nebuvo nustatyta su sektorių aprėptimi susijusių siektinų reikšmių ar ribų, net orientacinių.

²⁹ EFSI Strategic Orientation – Review of January 2019, p. 13–15.

67 Remiantis 2022 m. pabaigos veiklos ataskaitoje pateikta informacija (žr. [IV priedą](#)), didžiausia sektoriaus koncentracija (23 %) pagal IIL buvo ESIF paramos energetikos sektoriaus vystymui srityje. MVĮL atveju didžiausia sektoriaus koncentracija (63 %) buvo investicijų į mokslinius tyrimus ir inovacijas srityje. EIF nepranešė apie MVĮL investicijas penkiuose iš devynių tikslinių sektorių, t. y. energetikos, transporto, aplinkos, mažiau išsivysčiusių regionų ir bioekonomikos.

68 Stebėsenos rodikliui 7 PSR, pagal kurį stebimas ESIF indėlis į klimato politiką, buvo nustatyta 40 % IIL siektina reikšmė (žr. [III priedą](#)). Tačiau, pagal ESIF reglamentą, veiksmų klimato srityje stebėjimo informacija neapėmė su MVĮL susijusių investicijų³⁰. 2022 m. pabaigoje jos sudarė 31 % ESIF portfelio. Tuo metu bendra pasirašytų sutarčių dėl ESIF finansavimo klimato srities veiksams remti suma pagal IIL sudarė 20,8 milijardo eurų. ESIF finansavimo pagal IIL, kuriuo remiami projektų komponentai, kuriais prisidėta prie klimato srities veiksmų, dalis sudarė 43 % visos pasirašytos IIL ESIF finansavimo sumos, išskyrus IIL ESIF finansavimą MVĮ ir mažoms vidutinės kapitalizacijos įmonėms.

ESIF indėliui į užimtumą ir tvarų augimą trūko siektinų reikšmių

69 ESIF reglamente³¹ nustatyta, kad ESIF remiamais projektais turėtų būti siekiama kurti darbo vietas ir skatinti tvarų ekonomikos augimą. EIB grupė ESIF sukurtoms darbo vietoms ir ekonomikos augimui įvertinti kartą per metus naudojo ekonometrinį modelį [RHOMOLO-EIB](#). EIB teigimu, šie „skaičiavimai rodo, kad iki 2022 m. dėl ESIF investicijų BVP padidės 1,9 % ir bus sukurta 1,8 milijono darbo vietų, palyginti su atskaitos scenarijumi“³².

70 Be to, EIB grupė kas 6 mėnesius praneša Komisijai apie 4 PSR „poveikis užimtumui“. Kadangi šiam rodikliui siektina reikšmė nebuvo nustatyta, nebuvo pagrindo įvertinti, koku mastu nurodytos darbo vietos atitiko ESIF lūkesčius (žr. [III priedą](#)).

³⁰ Specialioji ataskaita 22/2021, 64 dalis.

³¹ Reglamento (ES) 2015/1017 5 straipsnio 1 dalis.

³² EIB, *ESIF and its legacy*.

71 ESIF programos reglamentavimo sistemoje nebuvo nustatyta jokių taisyklių, pagal kurias būtų vertinamas ESIF paskatinto augimo tvarumas. Be to, EIB grupės ataskaitose šiuo klausimu nepateikta jokios informacijos. 2023 m. programos veiklos išlaidų ataskaitoje³³ aprašyta, kaip ESIF prisidėjo siekiant dešimties darnaus vystymosi tikslų. Tačiau dokumentuose dėl 2024 ir 2025 m. ES biudžeto ir Komisijos ataskaitose dėl ESIF nėra jokios informacijos apie ESIF indėlį siekiant darnaus vystymosi tikslų.

Trūksta išsamių ataskaitų apie ESIF paramą ES nepriklausančioms šalims

72 2022 m. pabaigoje EIB grupė pranešė, kad 75 % pasirašytų MVĮL nuosavo kapitalo investicijų priklausė daugiašalių investicijų kategorijai. Nors pripažįstame, kad ši kategorija gali būti naudinga fondų valdytojams, kad jie galėtų pasinaudoti investavimo galimybėmis keliose šalyse, nėra pateikiama išsami informacija apie ESIF remiamų investicijų geografinį pasiskirstymą, pavyzdžiui, apie dalyvaujančių ES nepriklausančių šalių dalį.

73 Pagal ESIF reglamentą³⁴, ES garantija galėtų būti taikoma operacijoms, kuriose dalyvauja „subjektai, esantys arba įsteigti vienoje ar daugiau valstybių narių, ir jos apima vieną ar daugiau trečiųjų valstybių“, pavyzdžiui, pagal [ES strategines partnerystes](#). Pagal ESIF susitarimą, investicijos ES nepriklausančiose šalyse negalėjo sudaryti daugiau kaip 50 % kiekvieno MVĮL nuosavo kapitalo produkto. Iki 2022 m. pabaigos 16 % (2,5 milijardo eurų) nuo 15,7 milijardo eurų MVĮL nuosavo kapitalo investicijų galutiniams gavėjams sudarė investicijos į ES nepriklausančias šalis (žr. [VII priedą](#)).

74 Investicijos į nuosavą kapitalą, įvykdytos naudojantis ESIF parama ES nepriklausančiose šalyse, į ESIF sutelktų investicijų apskaičiavimą nebuvo įtrauktos. Be to, ES garantija ne ES šalių galutiniams gavėjams buvo taikoma laikantis ESIF reglamento. Vis dėlto manome, kad informacijos apie šią ESIF remiamų investicijų kategoriją atskleidimas ES biudžeto valdymo institucijai nebuvo pakankamai išsamus. ESIF ataskaitose ir vertinimuose nepateikta jokios informacijos apie šių investicijų į nuosavą kapitalą mastą ar jų indėlį sprendžiant finansavimo trūkumo problemą ES.

---

³³ 2023 m. Europos Sąjungos bendrojo biudžeto projektas. Darbinio dokumento I dalis, p. 110–112.

³⁴ Reglamento (ES) 2015/1017 8 straipsnio b punktas.

Nenustatyta jokių konkrečių ESIF naudos perdavimo galutiniams gavėjams rodiklių

75 Pasiūlyme dėl ESIF reglamento Komisija nurodė, kad „[MVJ] bus pagrindinės paramos [...] gavėjos“³⁵. Galutiniai ESIF paramos gavėjai šia programa turėjo pasinaudoti keliais būdais, tarp jų:

- gaunamas papildomas finansavimas, kurio nebuvo galima gauti be ESIF paramos;
- reikia pateikti mažiau užtikrinimo priemonių;
- finansavimo trukmė geriau pritaikoma prie jų poreikių ir
- mažesnės finansavimo išlaidos (palūkanų normos ir (arba) mokesčiai).

76 Naudos perdavimas galutiniams gavėjams buvo vertinamas pagal 1 PVRR kaip ESIF įnašą į bet kurią operaciją „pridėtinė vertė“. Nei ESIF reglamente, nei ESIF susitarime nereikalaujama, kad EIB grupė teiktų ataskaitas dėl galutiniams naudos gavėjams perduotos naudos. Todėl EIB grupė ir Komisija nerinko jokių duomenų ar statistikos apie ESIF skolos produktus, kuriems taikoma sumažinta palūkanų norma, arba apie bet kurią kitą pirmiau nurodytą naudą. Perduotai naudai nebuvo taikomas joks konkretus tikrinimas ar vertinimas. Dėl to negalėjome įvertinti, kokių mastu ESIF nauda pasidalijo finansų tarpininkai ir galutiniai gavėjai.

77 Atsakymuose į mūsų audito klausimynus didžioji dauguma (95 %) MVJL finansų tarpininkų nurodė, kad dėl ESIF jie galėjo klientams pasiūlyti geresnes sąlygas, palyginti su finansavimu, kurį galima gauti be ESIF paramos. Du finansų tarpininkai mums pateikė duomenis, pagal kuriuos galima palyginti sąlygas, kurias jie taikė ESIF garantuotų paskolų galutiniams gavėjams, su jų įprastiems paskolų portfeliams taikomomis sąlygomis. Vienas iš šių pavyzdžių pateiktas **VIII priede**.

---

³⁵ Pasiūlymas dėl ESIF reglamento, COM(2015) 10, Aiškinamasis memorandumas, p. 2.

Sudėtingi ESIF duomenys ir ataskaitos nebuvo pakankamai patikrinti

Su ESIF susiję duomenys buvo saugomi suskaidytuose ir neišsamiuose duomenų rinkiniuose

78 Pagal ESIF susitarimo 24 straipsnio 1 dalį, „EIB savo duomenų bazėje saugo atskirus įrašus, susijusius su ESIF garantuojamomis operacijomis, laikydamasis savo politikos ir procedūrų, pagal kurias jos aiškiai ir skaidriai identifikuojamos“. EIB mus informavo, kad su ESIF susiję duomenys nėra laikomi atskirai, bet yra sudedamoji visų EIB operacijų įrašų, saugomų keliose elektroninėse sistemose, dalis ir jie pažymėti specialia identifikavimo žyma. Gavęs mūsų prašymą pateikti dokumentą, kuriame būtų pateikta informacija (metaduomenys) apie visus su ESIF susijusius duomenų laukelius, EIB mums pranešė, kad tokio dokumento nėra.

79 EIB nustačius apie 500 ESIF įrašų pavadinimų, atrinkome 187 pavadinimus, susijusius su operacijomis ir jų galutiniais gavėjais. Dauguma pateiktų duomenų, susijusių su ILL galutinių gavėjų nustatymu, buvo neišsamūs. Trūko tūkstančių verčių, iš kurių kelios buvo labai svarbios, įskaitant galutinių gavėjų pavadinimus, adresus, darbuotojų skaičių arba ESIF paramos sumas.

Komisija nepakankamai išnagrinėjo ESIF veiklos ataskaitas

80 ESIF reglamente³⁶ reikalaujama, kad EIB grupė reguliariai teiktų Komisijai ataskaitas dėl visų ESIF operacijų (įskaitant operacijas, kurios dengiamos iš EIB nuosavų išteklių, žr. [3 langelį](#)), o ne tik dėl operacijų, kurioms taikoma ES garantija. MVJL veiklos ataskaitose buvo pateikta informacija apie operacijas su EIB rizikos kapitalo ištekliais, tačiau tik suvestiniu lygmeniu, o atskirų sandorių išsklotinė nebuvo pateikta, kitaip nei ESIF operacijų, kurioms taikoma ES garantija, atveju. Praktiškai toks EIB rizikos kapitalo išteklių ataskaitų teikimo būdas reiškė, kad nebuvo įmanoma patikrinti, ar PVRR ir PSR buvo tinkamai apskaičiuoti visos ESIF programos mastu.

---

³⁶ Reglamento (ES) 2015/1017 16 straipsnis.

3 langelis

EIB rizikos kapitalo ištekliai

Rizikos kapitalo išteklių priemonė, pagal kurią EIB lėšos skiriamos EIF, yra didžiausia iš EIF nuosavo kapitalo priemonių.

7,5 milijardo eurų EIB įnašas į ESIF buvo paskirstytas per IIL, kurios bendras finansavimas sudarė 3,5 milijardo eurų, ir per MVJL, kurios bendras finansavimas sudarė 4 milijardus eurų rizikos kapitalo išteklių investicijų į nuosavą kapitalą forma. Šios sumos buvo finansuojamos iš EIB nuosavų išteklių ir joms nebuvo suteikta ES biudžeto garantija.

4 milijardų eurų rizikos kapitalo išteklių MVJL operacijos buvo laikomos ESIF operacijų dalimi ir prisidėjo siekiant 500 milijardų eurų sutelktų investicijų tikslo.

81 Išnagrinėjome du ECFIN GD užpildytus kontrolinius sąrašus, apimančius 2022 m. ESIF veiklos ataskaitoje pateiktos informacijos patikras. Jie buvo susiję su ESIF PVRR ir PSR, taip pat su pateiktais IIL statistiniais duomenimis. Kontroliniuose sąrašuose neapibūdinta ECFIN GD atlikta kontrolė ar jos rezultatai.

82 Atlikę išsamią 2022 m. pabaigos MVJL veiklos ataskaitos analizę, nustatėme neatitikimų 20 iš 146 lentelių. 11 lentelių buvo pateiktos neteisingos sumos, o kitose 9 lentelėse nustatėme, kad duomenų trūko (palikti tušti langeliai) arba pažymėta, kad jų nėra. Neatsižvelgiant į jų individualų poveikį, šie neatitikimai mažina ataskaitų teikimo patikimumą ir kelia abejonių dėl pagrindinių duomenų kokybės.

Teiginiai apie ESIF poveikį biudžetui nebuvo pagrįsti poveikiu per visą jo galiojimo laikotarpį

83 2022 m. spalio mėn. išorės [tyrime, kuriuo grindžiamas ESIF *ex post* vertinimas](#), ir susijusiam [Komisijos tarnybų darbiniam dokumente](#) nurodyta, kad „ESIF poveikis biudžetui turėtų būti bent jau neutralus. Tikimasi, kad galiausiai gali susidaryti net teigiamas perteklius, nes i) patirtų nuostolių lygis yra žemesnis, nei tikėtasi, ir ii) grąža už riziką, kuri prisiimta pagal ES garantiją, sudarė pajamas.“

84 Audito metu Komisija mus informavo, kad tyrime pateiktas teiginys apie ESIF poveikio biudžetui neutralumą buvo pagrįstas tik faktiniu reikalavimų mokėti pagal ESIF garantiją lygiu ir pajamomis iki 2021 m. pabaigos, tačiau nebuvo įvertintas ESIF poveikis biudžetui per visą jo galiojimo laikotarpį. Tyrimo autoriai patvirtino, kad nebuvo jokios analizės, kuria būtų galima pagrįsti teiginį dėl ESIF poveikio biudžetui neutralumo.

Išvados ir rekomendacijos

85 Apskritai, darome išvadą, kad Europos strateginių investicijų fondas (ESIF) svariai prisidėjo sprendžiant investicijų atotrūkio problemą. Tačiau programos tikslas sutelkti 500 milijardų eurų papildomų investicijų iki 2022 m. pabaigos nebuvo visiškai pasiektas.

86 Apskaičiavome, kad 503 milijardų eurų suma, apie kurią pranešta siekiant šio tikslo, buvo pervertinta 131 milijardu eurų. Šis pervertinimas susijęs su mūsų nustatytais didinamojo poveikio metodikos koncepcijos ir taikymo trūkumais. Didinamasis poveikis iš dalies buvo grindžiamas finansavimu, kuris nebuvo išmokėtas galutiniams gavėjams; ESIF buvo neteisingai priskirtos pagal kitas ES priemones sutelktos investicijos; atšauktos investicijos nebuvo atimtos iš visų sutelktų investicijų sumos ir nebuvo suderintos ataskaitų galutinės datos ([24–38](#) dalys).

1 rekomendacija. Didinti ESIF ataskaitų teikimo skaidrumą

Siekdama padidinti ESIF ataskaitų teikimo skaidrumą, Komisija turėtų pasinaudoti jau turima informacija ir suinteresuotiesiems subjektams atskleisti finansavimo sumą, kuri buvo pasirašyta, bet dar nepasiekė galutinių gavėjų.

Tikslinė įgyvendinimo data: 2025 m.

2 rekomendacija. Tobulinti metodiką, pagal kurią vertinamos ES garantijomis sutelktos investicijos

---

Programos „InvestEU“ atveju (dėl b ir c punktų), nedarant poveikio teisėkūros institucijų sprendimams, rengdama būsimas ES programas, kuriose naudojamos ES biudžeto garantijos, Komisija turėtų:

- a) teikti ataskaitas dėl investicijų, sutelktų remiantis ES remiamu finansavimu, kuris yra pasirašytas ir išmokėtas galutiniams gavėjams;
- b) nepriskirti tokiai programai jokių investicijų, sutelktų pagal kitą ES priemonę, kuri nėra programos, dėl kurios teikiama ataskaita, dalis, net jei abi sujungiamos viename finansiniame produkte;
- c) nustatyti metodą, pagal kurį būtų vertinamos numatomos sutelkti investicijos, jei finansavimo ar investavimo operacija būtų iš dalies atšaukta.

Tikslinė įgyvendinimo data: dėl programos „InvestEU“ (b ir c punktų): 2026 m.; dėl būsimų ES programų – jas parengus ir kai ši rekomendacija taps taikytina.

87 Pasak finansų tarpininkų, ESIF parama leido padidinti investicijų apimtį, pritraukti papildomų investuotojų ir padidinti nuosavo kapitalo fondų įvairinimą. Finansų tarpininkai, dirbantys su Europos investicijų fondu dėl ESIF remiamų nuosavo kapitalo projektų, labai palankiai vertino šią partnerystę, nes ji jiems suteikė daugiau veiklos pajėgumų ir žinių perdavimo galimybių (39–43 dalys).

88 ESIF sutelktų investicijų papildomumas nebuvo pakankamai akivaizdus. Tai iš esmės buvo susiję su ESIF parama Europos investicijų banko ypatingai veiklai. Paprastai ji turi didesnės rizikos profilį nei investicijų, finansuojamų įprastomis EIB operacijomis, portfelis. Taip pat neradome jokių siektinų reikšmių ar rodiklių, kuriais būtų vertinami kiti papildomumo elementai. Be to, dėl atitinkamų duomenų trūkumo Komisija *ex post* nevertino, ar viešosiomis lėšomis iš tiesų buvo skatinamos papildomos investicijos. Visų pirma Komisija neįvertino priežastinio ryšio tarp ESIF ir investicijų, sutelktų siekiant spręsti investicijų atotrūkio problemą. Be to, ji nepatikrino ESIF sukulto išstūmimo efekto, nors tai rekomenduota programos vertinimuose (44–55 dalys).

3 rekomendacija. Parengti papildomumo *ex post* analizės metodiką

Nedarant poveikio teisėkūros institucijų sprendimams, rengdama būsimas ES programas, kuriose naudojamos ES biudžeto garantijos, Komisija turėtų parengti metodiką, pagal kurią būtų *ex post* įvertintas investicijų atotrūkiui šalinti sutelktų investicijų papildomumas.

Tikslinė įgyvendinimo data: kai programa bus parengta ir ši rekomendacija taps taikytina.

89 Nustatėme, kad ESIF stebėseną atitiko pagrindinius reikalavimus. Komisija stebėjo ESIF atidėjinius ir finansinius srautus ir tinkamai apie juos pranešė viešai skelbiamuose biudžeto dokumentuose. Komisija taip pat tinkamai stebėjo ESIF sąskaitas ir finansines ataskaitas. EIB grupės stebėsenos veikla atitiko ESIF susitarimą, pagal kurį reikalaujama, kad ji būtų vykdoma laikantis Europos investicijų banko ir Europos investicijų fondo politikos ir procedūrų (56–60 dalys).

90 ESIF iš esmės atitiko orientacines geografinės ir sektorinės koncentracijos ribas ir pasiekė klimato politikos tikslą. Tačiau ESIF indėliui į užimtumą trūko siektinų reikšmių, o tvarus augimas nebuvo stebimas. Reglamentavimo sistemoje nebuvo nustatyta jokių taisyklių, kaip vertinti tvarumą, o su tuo susijusios ataskaitos buvo labai ribotos (61–71 dalys).

91 EIB grupė apie 75 % pasirašytų investicijų į nuosavą kapitalą ESIF paramos MVĮ srityje pranešė jas priskirdama daugiašalių investicijų kategorijai, dėl to sumažėjo skaidrumas. Iki 2022 m. pabaigos ESIF galutiniai gavėjai ES nepriklausančiose šalyse gavo 2,5 milijardo eurų ESIF remiamo MVĮ skirto nuosavo kapitalo finansavimo. ES garantija ne ES šalių galutiniams gavėjams buvo taikoma laikantis ESIF reglamento ir ESIF susitarimo. Vis dėlto paskelbtose ESIF ataskaitose ir vertinimuose nepateikta jokios informacijos apie šių investicijų į nuosavą kapitalą mastą (72–74 dalys).

4 rekomendacija. Tobulinti ataskaitų dėl investicijų į nuosavą kapitalą už ES ribų teikimą

„InvestEU“ ir, nedarant poveikio teisėkūros institucijų sprendimams, būsimų ES programų, kuriomis užtikrinamos investicijos į nuosavą kapitalą, atveju Komisija ir įgyvendinantieji partneriai biudžeto valdymo institucijai turėtų pateikti atitinkamą informaciją – nurodyti bendrą sumą, kuri suteikta už ES ribų esantiems galutiniams gavėjams, bei valstybių sąrašą.

Tikslinė įgyvendinimo data: dėl programos „InvestEU“ – 2025 m.; dėl būsimų ES programų – jas parengus ir kai ši rekomendacija taps taikytina.

92 Nei ESIF reglamente, nei ESIF susitarime nereikalaujama, kad EIB grupė praneštų apie galutiniams gavėjams perduotą ESIF naudą. Todėl EIB grupė ir Komisija nerinko jokių duomenų ar statistikos apie sumažintas palūkanų normas ar bet kurią kitą ESIF paramos naudą. Perduotai naudai nebuvo taikomas joks konkretus tikrinimas ar vertinimas. Dėl to negalėjome įvertinti, koku mastu ESIF nauda pasidalijo finansų tarpininkai ir galutiniai gavėjai (75–77 dalys).

5 rekomendacija. Teikti ataskaitas dėl ES biudžeto garantijų naudos perdavimo

---

Nedarant poveikio teisėkūros institucijų sprendimams, rengdama būsimas ES programas, kuriose naudojamos ES biudžeto garantijos, Komisija turėtų numatyti kiekybiškai įvertinamų duomenų rinkimą reprezentatyviosios imties pagrindu, kad būtų galima įvertinti naudos, kurią tarpininkai pagal skolos produktus perduoda galutiniams ES biudžeto garantijų gavėjams, mastą ir pobūdį.

Tikslinė įgyvendinimo data: atliekant laikotarpio vidurio vertinimą.

93 Nustatėme, kad su ESIF susijusius duomenis EIB saugo suskaidytuose duomenų rinkiniuose be metaduomenų dokumento. Dauguma mums pateiktų duomenų, kiek tai susiję su galutinių gavėjų pavadinimais, adresais, darbuotojų skaičiumi arba ESIF paramos sumomis, buvo neišsamūs arba neaiškūs. Komisijos atliktas ESIF veiklos ataskaitų tikrinimas buvo susijęs tik su infrastruktūros ir inovacijų linija. Manome, kad Komisija nepakankamai išnagrinėjo šias ataskaitas, nes keliose lentelėse nustatėme neatitikimų, neteisingų sumų ir trūkstamų duomenų, kurių Komisija neaptiko. Be to, EIB rizikos kapitalo išteklių ataskaitos buvo teikiamos suvestiniu lygmeniu, todėl negalėjome patikrinti, ar buvo tinkamai apskaičiuoti visos ESIF programos pagrindiniai veiklos rezultatų rodikliai ir pagrindiniai stebėsenos rodikliai. Be to, nebuvo

pakankamai įrodymų, pagrindžiančių teiginius, kad ESIF turėtų turėti neutralų poveikį biudžetui arba sudaryti teigiamą perteklių (78–84 dalys).

6 rekomendacija. Gerinti ESIF ataskaitų tikrinimą

Komisija turėtų patobulinti esamas ESIF ataskaitų tikrinimo procedūras, kad padidintų suinteresuotiesiems subjektams teikiamų duomenų nuoseklumą, tikslumą ir išsamumą.

Tikslinė įgyvendinimo data: 2025 m.

Šią ataskaitą priėmė Audito Rūmų nario Jano Gregoro vadovaujama V kolegija 2025 m. vasario 11 d. Liuksemburge vykusiame posėdyje.

Audito Rūmų vardu

Pirmininkas
Tony Murphy

Priedai

I priedas. ESIF produktai, kuriems taikoma ES garantija

Produkto pavadinimas	Aprašymas	Įtraukimo į ESIF susitarimą data	Su garantijos šalimi pasirašytos garantijos didžiausia suma	Rizikos pasidalijimo struktūra
Sandorio šalis	Europos investicijų bankas (EIB)			
III skolos portfelis: standartinis, derinamas su „InvestEU“ D1 portfeliu	Produktai ir garantijos šalys apima tiesioginį skolinimą viešajam sektoriui, tiesioginį skolinimą įmonėms ir projektų finansavimą, skolinimą per tarpininkus, projektų finansų kredito vertės didinimą, rizikos pasidalijimą (dalinį perdavimą ir (arba) atsiejimą), mišrią skolą už reguliuojamas viešąsias paslaugas. ES padengia 100 % pirmojo nuostolio dalies (FLP), o EIB tenka likutinė rizikos dalis (RRT).	2015 m. liepos mėn.	13,24 mlrd. EUR	FLP – 100 % (ES garantija)
III skolos portfelis: mišrus, derinamas su „InvestEU“ D2 portfeliu	Produktai ir garantijos šalys apima rizikos pasidalijimą (visiškas perdavimas), skolos fondus ir struktūrizuotus produktus (turtu užtikrintus vertybinius popierius, paskolas atitinkančias paslaugas, kredito vertės padidinimą). ES padengia 100 % pirmojo nuostolio dalies (FLP), o EIB tenka likutinė rizikos dalis (RRT).	2016 m. liepos mėn.	2 mlrd. EUR	FLP – 100 % (ES garantija)

Produkto pavadinimas	Aprašymas	Įtraukimo į ESIF susitarimą data	Su garantijos šalimi pasirašytos garantijos didžiausia suma	Rizikos pasidalijimo struktūra
IIL nuosavo kapitalo portfelis: standartinis	Produktai ir garantijos šalys apima infrastruktūros ir klimato srities nuosavo kapitalo fondus, tiesioginį nuosavą kapitalą, bendrą investavimą su nuosavo kapitalo fondais, skolos fondus, uždaruosius fondus ir (arba) investavimo platformas, kurių nefinansuoja nacionaliniai skatinamojo finansavimo bankai (NSFB). ES ir EIB (po 50 %) <i>pari passu</i> (dėl kiekvieno įsipareigoto euro investuotojams tenka ta pati rizika) padengia nuosavo kapitalo tipo operacijas, įtrauktas į IIL nuosavo kapitalo standartinį portfelį.	2015 m. liepos mėn.	3,5 mlrd. EUR	<i>Pari passu</i> – 50 % (ES garantija) ir 50 % (EIB)
IIL nuosavo kapitalo portfelis: NSFB	Produktai ir garantijos šalys apima uždarus fondus ir (arba) NSFB remiamas investavimo platformas, nuosavybės vertybinių popierių rizikos pasidalijimą dalyvaujant NSFB. ES padengia 95 % pirmojo nuostolio dalies (FLP), o EIB tenka 5 % FLP ir likutinė rizikos dalis (RRT).	2018 m. liepos mėn.	510 mln. EUR	FLP – 95 % (ES garantija) ir 5 % (EIB)

Produkto pavadinimas	Produkto paskirtis	Aprašymas	ESIF paramos pradžios data	Su garantijos šalimi pasirašytos garantijos didžiausia suma (po 6-ojo ESIF susitarimo pakeitimo)	Galutiniai gavėjai
Sandorio šalis	Europos investicijų fondas (EIF)				
„InnovFin“ – „Horizontas 2020“ papildymas	<p>Skolos produktas</p> <p>Papildyti „InnovFin“ MVĮ garantijų priemonę, siekiant remti mokslinių tyrimų ir inovacijų projektus.</p>	<p>Neapribotų garantijų portfelio, kurio lėšomis remiamas finansų tarpininkų MVĮ ir mažoms vidutinės kapitalizacijos įmonėms teikiamas skolinimas, antrojo nuostolio dalis (SLP). ES FLP užtikrina pagal „InnovFin“ MVĮ garantijų priemonę ir kartu su ESIF kaip SLP – 20 % mažesnio prioriteto rizikos dalies. EIF tenka 80 % didesnio prioriteto rizikos dalies.</p>	2016 m. liepos mėn.	1,4 mlrd. EUR	Mokslinių tyrimų pagrindu dirbančios įmonės, novatoriškos MVĮ ir vidutinės kapitalizacijos įmonės (įmonės, kuriose dirba 500–3 000 darbuotojų), įsteigtos ir veikiančios ES ir programos „Horizontas 2020“ asocijuotosiose šalyse
COSME paskolų garantijų priemonės papildymas	<p>Skolos produktas</p> <p>Papildyti COSME paskolų garantijų priemonę, ją padidinti, kad MVĮ būtų lengviau gauti finansavimą.</p>	<p>ESIF produktu garantuojama paskolų portfelis, kuriuos finansų tarpininkai teikia rizikingesnėms MVĮ, SLP. Pagal ES COSME finansinę priemonę teikiama FLP.</p>	2016 m. liepos mėn.	1,484 mlrd. EUR	ES įsisteigusios ir veikiančios MVĮ

Produkto pavadinimas	Produkto paskirtis	Aprašymas	ESIF paramos pradžios data	Su garantijos šalimi pasirašytos garantijos didžiausia suma (po 6-ojo ESIF susitarimo pakeitimo)	Galutiniai gavėjai
EaSI paskolų garantijų priemonės papildymas	Skolos produktas Papildyti EaSI paskolų garantijų priemonę.	ESIF produktu garantuojama paskolų portfelį, kuriuos finansų tarpininkai teikia socialiniame ir mikrofinansų sektoriuje, SLP. Garantijos FLP teikiama pagal EaSI paskolų garantijų priemonę.	2016 m. liepos mėn.	300 mln. EUR	Socialinės įmonės ir pažeidžiamos grupės, kad jos galėtų įsteigti savo (labai mažas) įmones
KKS paskolų garantijų priemonės papildymas	Skolos produktas Papildyti kultūros ir kūrybos sektorių (KKS) paskolų garantijų priemonę, padidinant jos bendrą dydį, kad būtų galima padėti kultūros ir kūrybos sektorių įmonėms.	ESIF produktu garantuojama paskolų portfelį, kuriuos finansų tarpininkai teikia KKS, SLP. Garantijos FLP teikiama pagal KKS paskolų garantijų priemonę.	2017 m. lapkritis	130 mln. EUR	Kultūros ir kūrybos sektorių labai mažos įmonės ir MVĮ, kurioms sunku gauti finansavimą.

Produkto pavadinimas	Produkto paskirtis	Aprašymas	ESIF paramos pradžios data	Su garantijos šalimi pasirašytos garantijos didžiausia suma (po 6-ojo ESIF susitarimo pakeitimo)	Galutiniai gavėjai
ESIF sudėtinis produktas	<p>Skolos produktas</p> <p>Apribota ir neapribota portfelio garantija plečiamos ir palengvinamos galimybės gauti finansavimą žemės ūkio sektoriuje. Pagal šį produktą ESIF ištekliai derinami su valstybių struktūrinių fondų arba investicinių fondų ištekliais ir nacionaliniais ar regioniniais ištekliais.</p>	Iš kitų nei ESIF išteklių dengiama FLP, o iš ESIF – SLP.	2018 m. gruodžio mėn.	86 mln. EUR	Jaunieji ūkininkai, pradinės grandies gamybos veikla ir perėjimas prie ekologinio ūkininkavimo

Produkto pavadinimas	Produkto paskirtis	Aprašymas	ESIF paramos pradžios data	Su garantijos šalimi pasirašytos garantijos didžiausia suma (po 6-ojo ESIF susitarimo pakeitimo)	Galutiniai gavėjai
Ilgūdžių ir švietimo garantija	<p>Skolos produktas</p> <p>Garantija arba priešpriešinė garantija, teikiama privatiesiems arba viešiesiems finansų tarpininkams, siekiant teikti finansavimą žinių ekonomikai, švietimui, mokymui ir ilgūdžių transformacijai.</p>	Iš ESIF dengiama FLP ir jam vieninteliu tenka rizika.	2020 m. kovo mėn.	50 mln. EUR	Pavieniai asmenys (studentai ir besimokantys asmenys), norintys toliau studijuoti ir tobulinti savo ilgūdžius; Europos įmonės, kurios prisideda prie tokių ilgūdžių tobulinimo ir sudaro tam palankesnes sąlygas; Europos organizacijos, kurios aktyviai veikia ilgūdžių, mokymo ir švietimo srityje arba rengia projektus švietimo srityje

Produkto pavadinimas	Produkto paskirtis	Aprašymas	ESIF paramos pradžios data	Su garantijos šalimi pasirašytos garantijos didžiausia suma (po 6-ojo ESIF susitarimo pakeitimo)	Galutiniai gavėjai
MVĮ pritaikytas privataus kreditavimo (PK) produktas	Nuosavo kapitalo produktas Didinti alternatyvaus skolos finansavimo, kuriuo gali naudotis Europos MVĮ ir mažos vidutinės kapitalizacijos įmonės, apimtį ir įvairovę.	Šis PK produktas yra nuosavo kapitalo investicijų į skolos fondus forma. Iš ESIF dengiama investicijų FLP (30 %), o iš EIF – SLP (70 %).	2018 m. gruodžio mėn.	250 mln. EUR	Europos MVĮ ir mažos vidutinės kapitalizacijos įmonės

Produkto pavadinimas	Produkto paskirtis	Aprašymas	ESIF paramos pradžios data	Su garantijos šalimi pasirašytos garantijos didžiausia suma (po 6-ojo ESIF susitarimo pakeitimo)	Galutiniai gavėjai
Europos masto veiksmai rizikos kapitalo srityje: ESCALAR	<p>Nuosavo kapitalo produktas</p> <p>Gerinti galimybes gauti finansavimą veiklą plečiančioms Europos įmonėms. Tai lanksti nuosavo kapitalo priemonė, kuria didinamas turto klasės patrauklumas ir skatinami privačių pinigų srautai į turto klasę.</p>	<p>Ji finansuojama iš ESIF, kuris investuoja į kitus nuosavo kapitalo fondus arba kartu su jais į akcijų klasę, kuriai būdinga mažesnė rizika ir mažesnė grąža.</p>	<p>2020 m. kovo mėn.</p>	<p>300 mln. EUR</p>	<p>Fondai, kurių investicijos orientuotos į veiklą plečiančias įmones. Tiek nauji nuosavo kapitalo fondai, kuriems reikia didesnės kritinės masės, kad galėtų remti tokias įmones būsimame portfelyje, tiek esami nuosavo kapitalo fondai, kurie ieško papildomo kapitalo, kad galėtų toliau investuoti į savo esamo portfelio veiklą plečiančias įmones.</p>

Produkto pavadinimas	Produkto paskirtis	Aprašymas	ESIF paramos pradžios data	Su garantijos šalimi pasirašytos garantijos didžiausia suma (po 6-ojo ESIF susitarimo pakeitimo)	Galutiniai gavėjai
MVJL nuosavo kapitalo 1 antrinė linija	Nuosavo kapitalo produktas Produktu siekiama palengvinti ir išplėsti finansų tarpininkų teikiamą finansavimą MVJ, mažoms vidutinės kapitalizacijos įmonėms, socialinio sektoriaus organizacijoms ir socialinėms įmonėms augimo etape.	Rizika pasidalyta <i>pari passu</i> : EIB teikia 95 % finansavimą (garantuojamą ESIF), o EIF – 5 % finansavimą savo rizika.	2016 m. liepos mėn.	2,32 mlrd. EUR	MVJ, mažos vidutinės kapitalizacijos įmonės, socialinio sektoriaus organizacijos ir socialinės įmonės augimo etape
MVJL nuosavo kapitalo 2 antrinė linija	Nuosavo kapitalo produktas Produktu siekiama palengvinti ir išplėsti finansų tarpininkų teikiamą finansavimą MVJ, mažoms vidutinės kapitalizacijos įmonėms, socialinio sektoriaus organizacijoms ir socialinėms įmonėms ankstyvaisiais plėtros etapais.	ES dengia mažesnio prioriteto dalį (neužtikrinta skola, kurios grąžinimo prioritetą yra žemesnis už kitas skolas įsipareigojimų neįvykdymo atveju) pasitelkdama „InnovFin“ nuosavo kapitalo finansinę priemonę, pagal kurią teikiamas 45 % finansavimas, o iš ESIF (26,5 % teikia EIB) ir EIF (28,5 %) dengiama didesnio prioriteto dalis.	2016 m. liepos mėn.	430 mln. EUR	MVJ, mažos vidutinės kapitalizacijos įmonės, socialinio sektoriaus organizacijos ir socialinės įmonės ankstyvaisiais plėtros etapais

Šaltinis: Audito Rūmai, remiantis ESIF susitarimu (sumos nesuapvalintos).

II priedas. Vidaus ir išorės didinamojo poveikio koeficientai ir sutelktos investicijos, kaip pranešė EIB grupė (2022 m. pabaiga)

Produkto pavadinimas	Sandorio šalis	Didinamojo poveikio koeficientai			Sutelktos investicijos (mlrd. EUR)
		Vidaus (a)	Išorės (b)	Iš viso (a x b)	
IIL					
IIL skolos portfelis: standartinis	EIB	4,00	2,97	11,86	144,1
Bendroji paskola	EIB	4,00	2,39	9,57	
Garantija	EIB	4,00	4,97	19,86	
Investicinė paskola	EIB	4,00	2,87	11,47	
Keliems gavėjams per tarpininkus teikiama paskola	EIB	4,00	3,67	14,66	
IIL skolos portfelis: mišrus	EIB	3,00	7,38	22,15	47,1
Bendroji paskola	EIB	3,00	4,77	14,30	
Garantija	EIB	3,00	7,17	21,51	
Investicinė paskola	EIB	3,00	11,81	35,44	
Keliems gavėjams per tarpininkus teikiama paskola	EIB	3,00	7,42	22,26	
Visas IIL skolos portfelis	EIB				191,2
IIL nuosavo kapitalo portfelis: standartinis	EIB	1,00	14,29	14,29	92,8
IIL nuosavo kapitalo portfelis: NSFB	EIB	2,50	8,91	22,27	4,0
Visas IIL nuosavo kapitalo portfelis	EIB				96,8
Visas ESIF pagal IIL	EIB				288,0
MVJL					
COSME garantijos papildymas	EIF	1,00	29,09	29,09	85,7
InnovFin garantijos papildymas	EIF	5,00	2,72	13,62	33,5
EaSI garantijos papildymas	EIF	1,00	12,87	12,87	4,2
KKS garantijos papildymas	EIF	1,00	11,57	11,57	3,1
MVJL ESIF sudėtinis produktas	EIF	1,00	15,85	15,85	0,7
MVJL įgūdžių ir švietimo garantija	EIF	1,00	9,44	9,44	0,5
Visas MVJL skolos portfelis	EIF				127,7
MVJL nuosavo kapitalo 1 antrinė linija	EIF	2,33	15,70	36,56	34,6
MVJL nuosavo kapitalo 2 antrinė linija	EIF	2,33	15,70	36,56	
MVJL PK 1 antrinė linija	EIF	3,31	8,53	28,19	4,3
MVJL PK 2 antrinė linija	EIF	n. d.	n. d.	n. d.	n. d.
SMEW ESCALAR	EIF	1,28	8,66	11,06	1,6
Visas MVJL nuosavo kapitalo portfelis	EIF				40,5
Visas ESIF pagal MVJL	EIF				168,2

Produkto pavadinimas	Sandorio šalis	Dinamojo poveikio koeficientai			Sutelktos investicijos (mlrd. EUR)
		Vidaus (a)	Išorės (b)	Iš viso (a x b)	
Visas ESIF pagal IIL ir MVJL	EIB ir EIF				456,1
Bendras rizikos kapitalo išteklių įnašas pagal MVJL (EIB įgaliojimas)	EIB			13,37	46,8
Visas ESIF	EIB ir EIF	2,84	5,66	16,08	503,0

Šaltinis: Audito Rūmai, remiantis Europos Komisijos duomenimis.

III priedas. ESIF veiklos rezultatų ir stebėsenos rodiklių sąrašas

Kodas	Aprašymai ⁽¹⁾	Siektina reikšmė / riba	Rezultatai iki 2022 m. ⁽²⁾	Rezultatai iki 2023 m. ⁽³⁾
ES garantijos taikymas, nustatytų tikslų vykdymas ir kriterijų laikymasis				
1 PVRR	Pridėtinė vertė. Operacijų balai, pagrįsti ESIF valdančiosios tarybos patvirtintais kriterijais. Suvestinis balas – nuo 4 (žemiausias) iki 1 (aukščiausias)	Siektina reikšmė nenumatyta	1,36 (aukštas) 1 ramstis 1,47 (puikus) 2 ramstis 1,71 (reikšmingas) 3 ramstis	1,37 (aukštas) 1 ramstis 1,46 (puikus) 2 ramstis 1,71 (reikšmingas) 3 ramstis
2 PVRR	Operacijų, kaip ypatingos veiklos, dalis Visos MVJL operacijos priskiriamos ypatingai veiklai.	Siektina reikšmė nenumatyta	Pagal skaičių: 97,39 % Pagal sumą: 94,61 %	Pagal skaičių: 97,41 % Pagal sumą: 94,87 %
1 PSR	Geografinė koncentracija⁽⁴⁾. Reikalaujama tik IIL atveju.	Trijų didžiausių valstybių narių gavėjų investicijų dalis < 45 %	IIL: 49,31 % MVJL + IIL: 43,59 %	IIL: 48,92 % MVJL + IIL: 42,92 %
2 PSR	Sektorių koncentracija⁽⁴⁾, kaip apibrėžta ESIF reglamento 9 straipsnio 2 dalyje. Reikalaujama tik IIL atveju.	Mažiau nei 30 % bet kuriam sektoriui	IIL: 23,46 % MVJL + IIL: 34,31 %	IIL: 23,19 % MVJL + IIL: 34,03 %
Indėlis į tiesioginį makroekonominį poveikį ir finansų telkimą				
3 PVRR	Iš viso (sutelktų) investicijų	500 mlrd. EUR ⁽⁵⁾	Patvirtinimo metu: 525 mlrd. EUR Pasirašymo metu: 503 mlrd. EUR	Patvirtinimo metu: 515 mlrd. EUR Pasirašymo metu: 495 mlrd. EUR
4 PVRR	Sutelktas privatusis finansavimas	Siektina reikšmė nenumatyta	362,6 mlrd. EUR	331,8 mlrd. EUR
3 PSR	Didinamasis poveikis	15 kartų	16,08 karto	16,13 karto
4 PSR	Poveikis užimtumui (remiamos darbo vietos)	Siektina reikšmė nenumatyta	13 444 672	13 675 198
5 PSR	Su NSFB bendrai finansuojamų operacijų dalis⁽⁴⁾	Siektina reikšmė nenumatyta	Pagal skaičių: 17,64 % Pagal sumą: 20,45 %	Pagal skaičių: 17,84 % Pagal sumą: 20,11 %
6 PSR	Operacijų, bendrai finansuojamų ESI fondų ir kitų ES priemonių lėšomis, dalis⁽⁴⁾	Siektina reikšmė nenumatyta	Pagal skaičių: 4,05 % Pagal sumą: 5,71 %	Pagal skaičių: 4,05 % Pagal sumą: 5,73 %

Kodas	Aprašymai ⁽¹⁾	Siektina reikšmė / riba	Rezultatai iki 2022 m. ⁽²⁾	Rezultatai iki 2023 m. ⁽³⁾
7 PSR	Klimato politika. Tik IIL: ESIF finansavimo pagal IIL remiant projektus, kuriais prisidedama prie klimato politikos veiksmų, dalis.	Daugiau nei 40 %	Pagal skaičių: 59,51 % Pagal sumą: 43,35 %	Pagal skaičių: 59,39 % Pagal sumą: 42,69 %

- (1) Išsamų PVRR ir PSR aprašymą rasite [ESIF valdančiosios tarybos PVRR ir PSR metodikoje](#).
- (2) Remiantis ESIF IIL ir MVĮL 2022 m. jungtinės veiklos ataskaitos duomenimis.
- (3) Remiantis ESIF IIL ir MVĮL 2023 m. jungtinės veiklos ataskaitos duomenimis.
- (4) Duomenys, pagrįsti pasirašytais sumomis; likę PVRR ir PSR duomenys pagrįsti *ex ante* įverčiais pasirašytų operacijų tvirtinimo metu; jie bus atnaujinti projektus užbaigus.
- (5) Susiję su investavimo laikotarpiu patvirtintomis ir pasirašytais operacijomis (patvirtinimų atveju – 2020 m. pabaiga, pasirašymo atveju – 2022 m. pabaiga).

Šaltinis: Audito Rūmai, remiantis 2022 m. pabaigos ir 2023 m. pabaigos ESIF veiklos ataskaitomis.

IV priedas. ESIF paskirstymas tarp sektorių, kuriems taikomi ES politikos tikslai

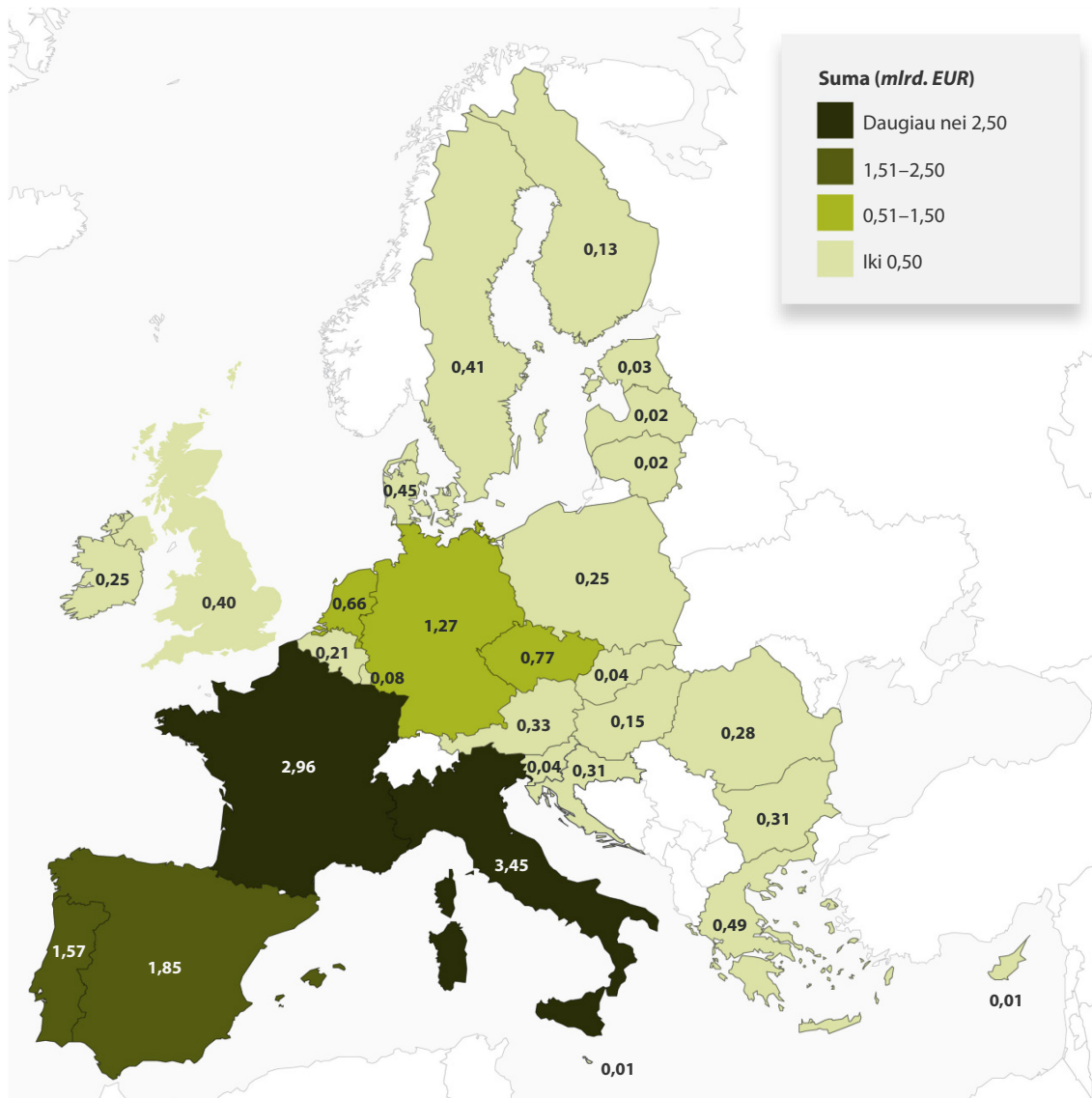
Sektoriai, kuriems taikomi ES politikos tikslai	Pasirašyta suma (mlrd. EUR)	% nuo visos pasirašytos sumos*	Pasirašyta suma (mlrd. EUR)	% nuo visos pasirašytos sumos*	Pasirašyta suma (mlrd. EUR)	% nuo visos pasirašytos sumos*
	ESIF IIL		ESIF MVJL		Visas ESIF	
Moksliniai tyrimai, plėtra ir inovacijos	13,1	21,5 %	17,0	63,2 %	30,1	34,3 %
Energetikos sektoriaus vystymas pagal energetikos sąjungos prioritetus	14,3	23,5 %	-	-	14,3	16,3 %
Transporto infrastruktūros ir įrangos bei novatoriškų transporto technologijų vystymas	9,7	16 %	-	-	9,7	11,1 %
EIF ir EIB teikiama finansinė parama subjektams, kuriuose dirba iki 3 000 darbuotojų	10,8	17,8 %	2,4	8,9 %	13,2	15,1 %
Informacinių ir ryšių technologijų kūrimas ir diegimas	3,7	6,1 %	5,1	19 %	8,8	10 %
Aplinka ir išteklių naudojimo efektyvumas	4,7	7,7 %	-	-	4,7	5,3 %
Žmogiškasis kapitalas, kultūra ir sveikata	2,8	4,6 %	2,4	8,9 %	5,2	5,9 %
Mažiau išsivystę regionai ir pereinamojo laikotarpio regionai	0,5	0,8 %	-	-	0,5	0,6 %
Tvarus žemės ūkis, miškininkystė, žvejyba, akvakultūra ir kiti platesnės bioekonomikos srities elementai	1,2	2 %	-	-	1,2	1,4 %
Iš viso	60,8	100 %	26,9	100 %	87,7	100 %

* Procentiniai dydžiai apskaičiuoti remiantis lentelėje pateiktomis suapvalintomis sumomis.

Šaltinis: Audito Rūmai, remiantis 2022 m. pabaigos ESIF veiklos ataskaita.

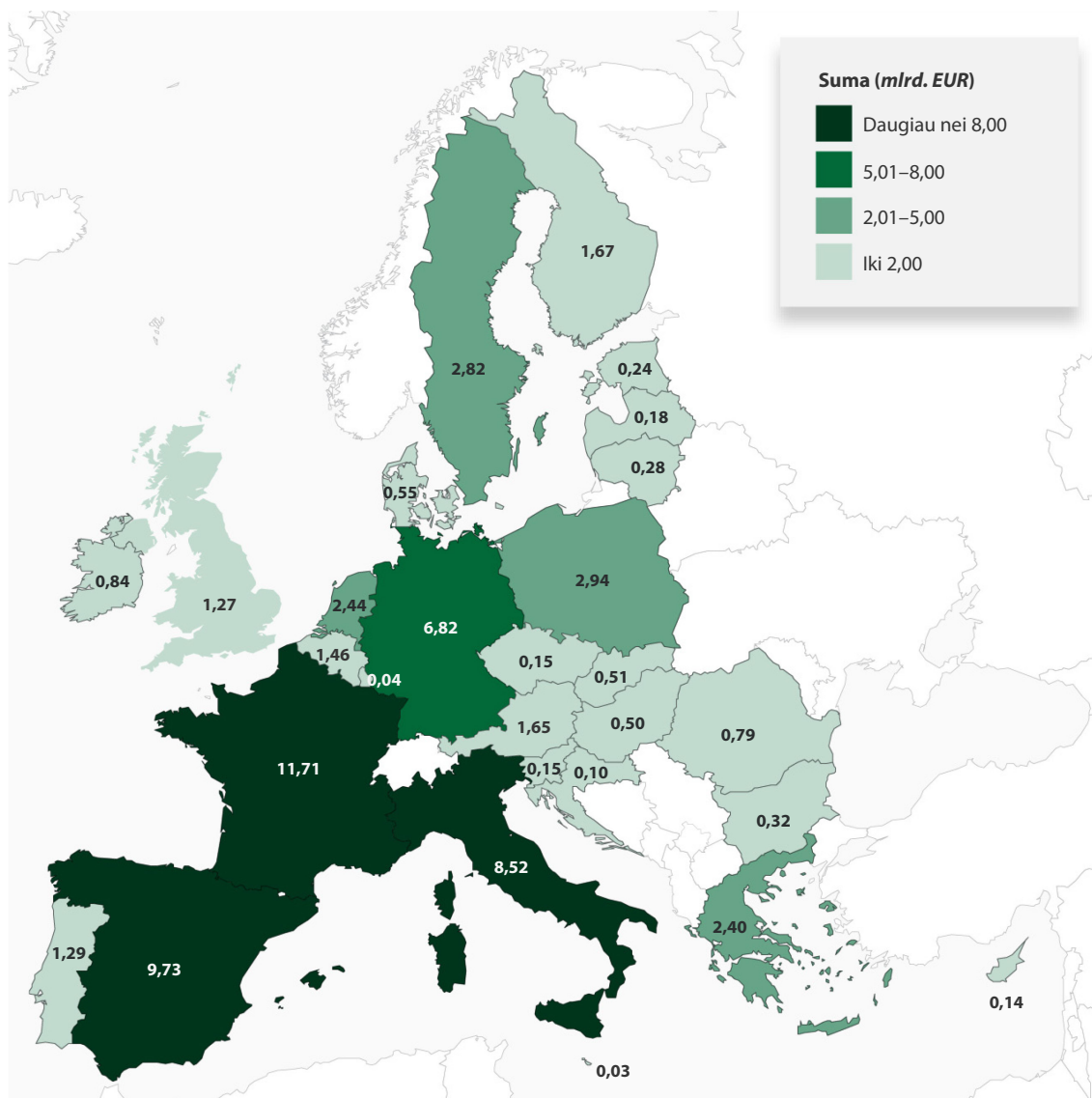

V priedas. Bendros pagal MVĮL pasirašytos sumos pagal ES valstybes nares (2022 m. pabaiga)

Šaltinis: Audito Rūmai, remiantis į ESIF veiklos ataskaitą įtrauktais duomenimis (2022 m. pabaiga).

VI priedas. Bendros pagal IIL pasirašytos sumos pagal ES valstybes nares (2022 m. pabaiga)

Šaltinis: Audito Rūmai, remiantis į ESIF veiklos ataskaitą įtrauktais duomenimis (2022 m. pabaiga).

VII priedas. ESIF MVJL remiamos investicijos į nuosavą kapitalą galutinių gavėjų lygmeniu (2022 m. pabaiga)

Valstybė	Suma (mln. EUR)	Visos sumos dalis	Sandorių skaičius	Dalis nuo visų sandorių skaičiaus
Prancūzija	3 155	20,1 %	676	9,5 %
Italija	2 074	13,2 %	1 827	25,6 %
Vokietija	1 865	11,9 %	691	9,7 %
Ispanija	1 478	9,4 %	898	12,6 %
Nyderlandai	1 394	8,9 %	310	4,3 %
Jungtinės Valstijos	1 187	7,6 %	337	4,7 %
JK po „Brexit’o“*	615	3,9 %	447	6,3 %
Švedija	546	3,5 %	125	1,7 %
Suomija	469	3,0 %	856	12,0 %
Liuksemburgas	334	2,1 %	17	0,2 %
Belgija	277	1,8 %	54	0,8 %
Šveicarija	260	1,7 %	46	0,6 %
Izraelis	216	1,4 %	98	1,4 %
Airija	212	1,4 %	94	1,3 %
Portugalija	208	1,3 %	47	0,7 %
JK iki „Brexit’o“**	182	1,2 %	62	0,9 %
Lenkija	167	1,1 %	119	1,7 %
Norvegija	167	1,1 %	30	0,4 %
Danija	147	0,9 %	46	0,6 %
Austrija	128	0,8 %	40	0,6 %
Slovėnija	123	0,8 %	149	2,1 %
Čekija	113	0,7 %	27	0,4 %
Kroatija	63	0,4 %	19	0,3 %
Estija	62	0,4 %	46	0,6 %
Singapūras	38	0,2 %	12	0,2 %
Rumunija	35	0,2 %	11	0,2 %
Kipras	34	0,2 %	6	0,1 %
Lietuva	26	0,2 %	6	0,1 %
Kanada	20	0,1 %	5	0,1 %
Vengrija	20	0,1 %	10	0,1 %
Australija	19	0,1 %	3	Mažiau nei 0,1 %
Slovakija	11	0,1 %	3	Mažiau nei 0,1 %
Latvija	9	0,1 %	4	0,1 %
Islandija	8	0,1 %	3	Mažiau nei 0,1 %
Honkongas	8	0,1 %	1	Mažiau nei 0,1 %
Graikija	5	Mažiau nei 0,1 %	3	Mažiau nei 0,1 %
Bulgarija	5	Mažiau nei 0,1 %	7	0,1 %
Meksika	4	Mažiau nei 0,1 %	2	Mažiau nei 0,1 %
Turkija	4	Mažiau nei 0,1 %	4	0,1 %
Lichtenšteinas	1	Mažiau nei 0,1 %	1	Mažiau nei 0,1 %

Valstybė	Suma (mln. EUR)	Visos sumos dalis	Sandorių skaičius	Dalis nuo visų sandorių skaičiaus
Malta	0,3	Mažiau nei 0,1 %	1	Mažiau nei 0,1 %
Iš viso	15 692	100 %	7 143	100 %
ES	13 144	83,8 %	6 154	86,2 %
Ne ES šalys ir JK po „Brexit’o“	2 549	16,2 %	989	13,8 %

* Remiantis EIF ir finansų tarpininkų operacijų pasirašymo datomis.

Šaltinis: Audito Rūmai, remiantis 2022 m. pabaigos ESIF MVJL veiklos ataskaita.

VIII priedas. ESIF remiamų paskolų pranašumai, palyginti su ne ESIF paskolomis

Mūsų apklausto finansų tarpininko iš Pietų Europos pateikti duomenys parodė, kad ESIF remiamos paskolos pagal programą „InnovFin“ vidutiniškai buvo palankesnės nei paskolos, įtrauktos į novatoriškoms įmonėms skirtą tarpininko įprastą veiklos portfelį be ESIF paramos. Matyti, kad „InnovFin“ paskoloms taikomos mažesnės palūkanų normos, didesnės paskolų sumos ir daugeliu atvejų ilgesni paskolų terminai, todėl paskolos gavėjams jos yra palankesnės.

Vidutinė paskolų palūkanų norma skirtinguose portfeliuose			
Segmentas*	„InnovFin“ portfelis	Įprastas veiklos portfelis	Skirtumas
Labai mažos	3,98 %	5,14 %	-1,16 %
MVĮ	4,44 %	4,79 %	-0,35 %
Vidutinės	4,19 %	5,54 %	-1,35 %

Vidutinis paskolos terminas skirtinguose portfeliuose (mėn.)			
Segmentas*	„InnovFin“ portfelis	Įprastas veiklos portfelis	Skirtumas
Labai mažos	58	50	+8
MVĮ	56	51	+5
Vidutinės	50	58	-8

Vidutinė paskolos suma skirtinguose portfeliuose (tūkst. EUR)			
Segmentas*	„InnovFin“ portfelis	Įprastas veiklos portfelis	Skirtumas
Labai mažos	110	67	43
MVĮ	209	129	80
Vidutinės	633	318	315

Šaltinis: Audito Rūmų analizė, remiantis finansų tarpininko pateiktais duomenimis.

* Šis konkretus finansų tarpininkas naudojo tokius finansavimo gavėjų klasifikavimo kriterijus:

- labai mažos įmonės – įmonės, kuriose dirba iki 10 darbuotojų arba kurių pajamos ir (arba) turtas sudaro iki 2 mln. EUR;
- MVĮ – įmonės, kuriose dirba nuo 11 iki 50 darbuotojų arba kurių pajamos ir (arba) turtas sudaro 2–10 mln. EUR;
- vidutinės įmonės – įmonės, kuriose dirba daugiau kaip 50 darbuotojų arba kurių pajamos ir (arba) turtas viršija 10 mln. EUR.

Santrumpos

COSME: EU įmonių konkurencingumo ir MVĮ programa

EaSI: ES užimtumo ir socialinių inovacijų programa

ECFIN GD: Ekonomikos ir finansų reikalų generalinis direktoratas

EIB: Europos investicijų bankas

EIF: Europos investicijų fondas

ESIF: Europos strateginių investicijų fondas

IIL: infrastruktūros ir inovacijų linija

„InnovFin“: ES finansavimas novatoriams

KKS: kultūros ir kūrybos sektoriai

MVĮ: mažosios ir vidutinės įmonės

MVĮL: MVĮ linija

PSR: pagrindinis stebėsenos rodiklis

PVRR: pagrindinis veiklos rezultatų rodiklis

Terminų žodynelis

ES garantija: ESIF srityje – ES įsipareigojimas iš ES biudžeto remti ESIF remiamas finansavimo operacijas.

Galutinis gavėjas: ESIF srityje – asmuo arba subjektas, kuris gauna ESIF finansavimą tiesiogiai iš EIB grupės arba per finansų tarpininką.

Išstūmimo efektas: ekonominis poveikis, kai didėjant viešosioms išlaidoms mažėja privačiojo sektoriaus investicijos.

Maža vidutinės kapitalizacijos įmonė: įmonė, kurioje dirba nuo 250 iki 499 darbuotojų.

Mažosios ir vidutinės įmonės: dydžio apibrėžtis, taikoma įmonėms ir kitoms organizacijoms, remiantis įdarbintų darbuotojų skaičiumi ir tam tikrais finansiniais kriterijais. Mažosiose įmonėse dirba mažiau kaip 50 darbuotojų, jų apyvarta arba bendra balanso suma neviršija 10 milijonų eurų. Vidutinėse įmonėse dirba mažiau nei 250 darbuotojų, jų apyvarta neviršija 50 milijonų eurų, o bendra balanso suma – 43 milijonų eurų.

Nuosavo kapitalo produktas: investicijos į bendrovės akcinį kapitalą.

Operacija: ESIF srityje – ESIF remiamas tiesioginis arba per tarpininkus teikiamas finansavimas. Netaikoma susijusiems projektams, kurie remiami per tarpininkus teikiamu finansavimu.

Sandoris: ESIF srityje – ESIF remiamas finansavimas, grindžiamas finansų tarpininko ir galutinio gavėjo sutartimi.

Subordinuoti skola: paskola arba garantija, kuri įsipareigojimų nevykdymo atveju iš paskolos gavėjo turto arba pajamų grąžinama tik po to, kai grąžinamos lėšos pagal aukštesnio reitingo paskolas ar vertybinius popierius.

Užstatas: turtas, kuris suteikiant paskolą paimamas kaip draudimo priemonė ar garantija ir kuris pasilieka, jei įsipareigojimai neįvykdomi.

Komisijos atsakymai

<https://www.eca.europa.eu/lt/publications/sr-2025-07>

Chronologija

<https://www.eca.europa.eu/lt/publications/sr-2025-07>

Audito grupė

Audito Rūmų specialiosiose ataskaitose pateikiami Audito Rūmų atliktų auditų, susijusių su įvairių sričių ES politika ir programomis arba su konkrečių biudžeto sričių valdymo temomis, rezultatai. Audito užduotis Audito Rūmai atrenka ir parengia taip, kad jos turėtų kuo didesnį poveikį, atsižvelgdami į neveiksmingumo ar neatitikties riziką, susijusių pajamų ar išlaidų lygį, būsimus pokyčius ir politinį bei viešąjį interesą.

Šį veiklos auditą atliko Audito Rūmų nario Jano Gregoro vadovaujama V audito kolegija „Sąjungos finansavimas ir administravimas“. Auditui vadovavo Audito Rūmų narys Lefteris Christoforou, jam padėjo kabineto vadovas Theodosis Tsiolas ir kabineto atašė Panagiota Liapi, pagrindinis vadybininkas Alberto Gasperoni, Marco Fians, V kolegijos direktoratas, užduoties vadovas Tomasz Plebanowicz, auditoriai Manuela Portale, Jorge Ramirez Puerto, Slobodan Dimitrovski, Stamatis Kalogirou ir Lorenzo Pirelli. Kalbinę pagalbą teikė Jennifer Schofield. Diagramas parengti padėjo Lucie Peterková.

Iš kairės į dešinę: Panagiota Liapi, Jorge Ramirez Puerto, Slobodan Dimitrovski, Alberto Gasperoni, Tomasz Plebanowicz, Lefteris Christoforou, Jennifer Schofield, Theodosis Tsiolas, Marco Fians, Manuela Portale.

AUTORIŲ TEISĖS

© Europos Sąjunga, 2025

Europos Audito Rūmų pakartotinio naudojimo politika nustatyta [Audito Rūmų sprendime Nr. 6–2019](#) dėl atvirųjų duomenų politikos ir pakartotinio dokumentų naudojimo.

Jeigu nenurodyta kitaip (pavyzdžiui, atskiruose pranešimuose dėl autorių teisių), ES priklausantis Audito Rūmų turinys yra licencijuojamas pagal [Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\) licenciją](#). Todėl paprastai pakartotinis naudojimas yra leidžiamas, jeigu tai tinkamai pažymima ir nurodomi bet kokie padaryti pakeitimai. Asmenys, kurie pakartotinai naudoja Audito Rūmų turinį, negali iškreipti pirminės prasmės ar minties. Audito Rūmai nėra atsakingi už pakartotinio naudojimo padarinius.

Būtina gauti papildomą leidimą, jei tam tikrame turinyje vaizduojami privatūs asmenys, kurių tapatybę galima nustatyti, pavyzdžiui, Audito Rūmų darbuotojų nuotraukose, arba jame pateikiami trečiųjų asmenų kūriniai.

Gavus tokį leidimą, juo panaikinamas ir pakeičiamas pirmiau minėtas bendrasis leidimas ir jame aiškiai nurodomi bet kokie naudojimo apribojimai.

Siekiant naudoti ar atgaminti turinį, kuris nepriklauso ES, gali reikėti prašyti leidimo tiesiogiai iš autorių teisių turėtojų.

Programinei įrangai ar dokumentams, kuriems taikomos pramoninės nuosavybės teisės, pavyzdžiui, patentams, prekių ženklams, registruotiesiems dizainams, logotipams ir pavadinimams, Audito Rūmų pakartotinio naudojimo politika netaikoma.

Europos Sąjungos institucijų europa.eu domeno svetainėse pateikiamos nuorodos į trečiųjų asmenų svetaines. Audito Rūmai jų nekontroliuoja, todėl raginame peržiūrėti jose pateiktą privatumo ir autorių teisių politiką.

Audito Rūmų logotipo naudojimas

Audito Rūmų logotipas negali būti naudojamas be išankstinio Audito Rūmų sutikimo.

HTML	ISBN 978-92-849-4675-4	ISSN 1977-5725	doi:10.2865/8686520	QJ-01-25-015-LT-Q
PDF	ISBN 978-92-849-4676-1	ISSN 1977-5725	doi:10.2865/3285552	QJ-01-25-015-LT-N

KAIP CITUOTI

Europos Audito Rūmai, [Specialioji ataskaita 07/2025](#) „Europos strateginių investicijų fondas: svariai prisidėjo sprendžiant investicijų atotrūkio problemą, tačiau tikslas į realiąją ekonomiką pritraukti 500 milijardų eurų iki 2022 m. pabaigos nebuvo visiškai pasiektas“, Europos Sąjungos leidinių biuras, 2025.

Europos strateginių investicijų fondo tikslas – spręsti ES investicijų atotrūkio problemą sutelkiant 500 milijardų eurų papildomų investicijų. Jo parama buvo teikiama skolos ir nuosavo kapitalo priemonėms, naudojant ES biudžeto garantiją arba Europos investicijų banko nuosavus išteklius. Darome išvadą, kad ši programa svariai prisidėjo sprendžiant investicijų atotrūkio problemą ir parėmė daug įvairių veiklos rūšių – nuo mikrofinansavimo iki didelių investicijų į infrastruktūrą, tačiau tikslas į realiąją ekonomiką pritraukti 500 milijardų eurų iki 2022 m. pabaigos nebuvo visiškai pasiektas. Nustatėme, kad nurodytos sutelktos investicijos buvo pervertintos 26 %, o jų papildomumas nebuvo pakankamai akivaizdus. Kai kurie svarbūs programos aspektai neturėjo nustatytų siektinų reikšmių arba nebuvo tinkamai stebimi ir pateikti ataskaitose. Pateikiame įvairių rekomendacijų, kaip spręsti šias problemas.

Audito Rūmų specialioji ataskaita parengta pagal SESV 287 straipsnio 4 dalies antrą pastraipą.

EUROPOS
AUDITO
RŪMAI

Europos Sąjungos
leidinių biuras

EUROPOS AUDITO RŪMAI
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUXEMBOURG

Tel. +352 4398-1

Užklausos: eca.europa.eu/lt/contact

Interneto svetainė: eca.europa.eu

X: @EUAuditors